

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 2 k. 40 f.

MIREDETÉSEK:
6-hasdos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fill.

Ryftter ora 40 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 247.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, január 1.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérelők: Uj esztendő.
- Mit várunk az újévtől?
- A politikai újév.
- Egy pénzintézet multjából.
- A waggonyár nyilatkozata.
- A kereskedők Szilveszter-estélye.
- Purgly Lajos temetése.
- Asszonyok, mint akadémikusok.
- Egy aradi iparos levele Amerikából.
- Ingyen kenyér!
- Látogatás az aradi elmebetegok között.
- Abdul Kérím diszkardja.
- Mulatság az ingyen kenyér javára.
- Búcsú az esztendődtől.
- Ujévi szarolások.
- A korai szerelem.
- Tárca: Az apa. Irta: Szomaházy István.
- Regény-Csarnok: A harmadik. Irta: Stenkwicz Henrik. Fordította: Hegedüs Szerafin.

Uj esztendő.

Éjfélkor megszólal a templom nagy harangja és busan elkongatja az 1901-iki esztendőt, ezt a vén invalidust, akinek horpadt mellén még érempézn sem díszleg, mert a világ nagy csatájában nagyon kevés érdemet vívott ki magának. Elvonul a világ szinpadáról, mint az a közmondásos mór, aki nem tette meg kötelességét; hóna alá kapja a nehézkes famankót és alig hallja valakitől a bucsuztató szót: áldjon meg az Isten — örvendünk a szerencsének!

De e helyütt ne kutassuk, hogy ez az

elaggott vén katona mit művelt 365 napos életében a nagyvilágban. Nagyon rossz a kondukt-listája a tengeren tuli államokban, még rosszabb Európa különböző vidékein. Mindenütt tétlenül nézte az országok, nemzetek fajirtó versengéseit. Tenger vér, pusztulás, rombolás, elégedetlenség jelzi utját — kezdettől végig. — Szinte elszörnyűködik rajta az ifju, most beköszöntő év és kétkedve rázza fejét, hogy vajjon megfelelhet-e a hozzáfűzött reményeknek melyek a világ dolgainak örvendetes javulását epedve óhajtják.

Kutatni akarjuk azonban e forduló ponthoz érve, hogy az uj évszázad első éve miként gazdálkodott városunkban és megyénkben és hogy a javulás, a fellendülés reménye kecsegtethet-e bennünket a beköszöntő évben, melyhez a mai napon oly sok boldogságot kívánnak egymásnak az emberek.

Az országos ügyek intézésére a választó polgárok a régi kipróbált erőket uj erőkkal felfrissítették és kiegészítették olyanokkal, akik saját tapasztalataikból ösmerhetik a mi speciális érdekeinket és akiknek feladata lesz, hogy az országos dolgok megvitatása közben értelmes és szakavatott szöszölőink legyenek. Mert ha igaz az, hogy az ország fellendülését, a vidéki városok és megyék konszolidált állapota biztosítja, akkor a nagy hivatást csak úgy töltik be a törvényhozók tökéletesen, ha szívükön hordva kerületeik ügyét, nemes ambícióval dolgoznak és fáradoznak

a jogos és méltányos igények megvalósításán.

Arad városa és Aradmegye nem kért sohasem kegyet sem a kormánytól, sem a törvényhozástól, de igenis kérte és bizonyára még intenzívebben fogja kérni azon érdekek megvédését, amelyekhez a város és a megye kulturális és gazdasági fejlődése kötve van.

A város és a megye választóinak többsége nem felső nyomásnak engedett akkor, amikor képviselőjét megválasztotta. Szabadon, minden kényszertől menten nyilatkozott meg az ő akarata és ez a tudat serkentse kerületeink képviselőit arra, hogy a díszes missziót nem tekintik pusztán méltóságnak, mely tekintélyt kölcsönöz, hanem igenis tekintsek oly bizalom nyilvánításának, melyért dolgozni, munkálkodni, fáradnia kell a háza és kerületeik javára és boldogítására.

Nincs okunk kételkedni abban, hogy kerületeink képviselői feladatuk teljes tudatában vannak és ez a meggyőződés megnyughatólag hat a városra és a megyére egyaránt, hogy ami eddig mulasztva lett, azt a becsületes és őszinte iparkodás bizonyára ki fogja pótolni. Remény-nyel nézünk tehát e tekintetben az újév elejébe.

A város és a megye közigazgatásában szintén új aera előtt állunk. A polgárság akarata és bizalma e téren is megnyilatkozott. Városunk ügyeinek vezetésében a legnagyobb megnyugvással felállithatjuk

TÁRCA.

Az apa.

Irta: Szomaházy István.

Az Illésházy-émlékverseny végett ért. Sár-rét-et. a győztes paripát diadalmas arcu lovászfik vezették a tömegben át a mázsáló felé. A nyerőközönség boldogan éljenezte a kis Hoit-t, aki szemtelen közönytől ült verejtékező paripáján, a vesztek pedig mogorván emlegették azt az ötvenmeteres térelőnyt, mit Sár-rét állítólag a starter hibájából veszített. Mindenki lármázott, futkosott, gesztikulált, míg Pogány, a győztes Sár-rét gazdája, elégedetten simogatta a poj csillogó, sárga szőrét. Pogányt nem igen hozta ki sodrából a negyedmilliót jövedelmező diadal, de Pogányné, akinek angolos ruháját a legutolsó gimnázista is ismerte, kipirult arccal, a boldogságtól szinte lihegve követte az ünnepelet állapotot. Bár annyi pénzük volt, hogy jóformán maguk se ismerték az egész vagyoniukat, az asszony egy fukar játékos fanatizmusával nézte végig a tavaszi versenyek minden számát: a legrosszabb gebéjük kudarca is boldogtalanná tette huszonnégy órára. Ismerősei bájos és pikáns arcu asszonynak tartották, de ő már jó idő óta nem birt szépségének tudatával; egy férfi szenvedélyével és szívóságával szentelte magát lovainak és fogadásainak.

Mikor Sár-rét-et a mázsálóból áiveztették, s Pogányné, az ura karján, ismét fölsetett a lo-

varegyleti tagok tribünjére, a bookmakerek rácsánál egy különös öreg embert pillantott meg aki merően rászögezte a szeméit. A vén bácsi — bár meglehetősen meleg májusi délután volt — kopott duplagalléros köpenyegét viselt, melynek egyik gombjáról riktó eleganciával fityeggett le az ötforintos belépőjegy. A borotvált képü, szinte kékarcu aggastyán komikus pózzal támaszkodott a fogadóhely vasrácsának, olyanféle állásban, mintha valami hazafias vers elszavalására készülne. Mikor Pogányék forgószél módjára elhaladtak mellette, az öreg megemelte a cilinderét.

— Alázatos szolgálja a méltóságos urnak! — mondta mélyen meghajolva a házaspár előtt.

Pogány nem hallotta az üdvözlést, de a felesége halkán a fülébe sugta:

— Látta?

— Kit?

— A papát... ott áll a vasrács mellett, Széplakyval, a népszimfüenesével együtt...

Pogány naragosan a bookmakerek felé tekintett.

— Persze feljött, hogy magát megint megpumpolja néhány százás erejéig... Szeretném tudni, miért nem világosítja föl egyszer, hogy tőlünk abszolute nincs várnivalója...

Az asszony kedvetlenül vállat vont.

— Talán azt hiszi, hogy én csalogattam Budapestre? Minden levelemben megtiltom neki, hogy utánunk jöjjön. De azt írja, hogy az egész színtársulat chezik...

A jérj szótlanul tovább akart sietni, de az asszony tétovázva megállt.

— Azt hiszem, mégis csak illik, hogy meg szólítsam... Utóvégre az édes apám, aki a kedvemért utazott vagy ötödfélszáz kilométert...

Pogány rágyújtott egy szivarra.

— Ha meg akarja szólítani, hát hívja le az istálló felé... A bookmaker előtt megvárom, de mondja meg neki, hogy tisztességes dolog, ha mielőbb elutazik... Apa: kötelessége, hogy a leányát ne kompromitálja...

Az asszony elvált az urától, s a rács mellett intet az öreg embernek. Mikor az istálló háta mögött, a pázsiton egyedül maradtak, borus homlokkal fordult a méltóságos tartású vén színész felé.

— Miért jött fel?

Az aggastyán az ég felé emelte a karját

— Azt kérde, hogy miért? szeretett leányom, ne engem kérdezz, hanem a ferencfalvi értelmiséget, mely pártfogását konokul megvonja tőlünk. Hat hete, Hogy Ferencfalván ütöttük föl a sátorfánkat, de a gógös erdőlyi urak inkább dinom-dánomra költik a pénzüket, mint hogy a nemzet napzámósaikat támogatják... Vasárnap este hét forint volt a jövedelmünk, s a társulat egy hónap óta éheznek... Még Lear-re, a legjobb szerepemre is üresen maradt a nyomorult bodé, ahol a hazai nyelv igéit terjesztjük.

— Hát mit akar Budapesten?

— Adj egy zugot, ahol a lábamat megvet-

azt a prognostikont, hogy az élénk torló-dott nagy nehézségek és akadályok, ha nem is mind, de javarészen az utból elkerülnek. Nehéz és nagy munka ez, de kecséget bennünket az a tudat, hogy a város és a megye vezetése, valamint a közügyek vezetésére hivatott faktorok mind karöltve nem tekintenek mást célpontul, mint a városi és megyei életnek oly irányba való terelését, melynek áldásos hasznát és előnyét úgy kulturális, mint gazdasági szempontból az egész közület fogja élvezni.

Ebben a nagy munkában oroszán rész jut a város és megye törvényhatóságának, melynek megalkotásával egy jobb jövő reménye kecséget mindnyájunkat.

Ebben a reményben üdvözljük tehát ez új esztendőt és bizalomteljesen, felémelt fővel lépjük át az új időhatárt.

△

POLITIKAI HIREK.

Cáfolat. A *Magyar Távirati Iroda* jelenti: illetékes helyről felhatalmaztatunk a következő kijelentésre: Az a hír, hogy *Hegedüs Sándor* kereskedelmi miniszter legközelebb megvált állásától és hogy *Széll Kálmán* miniszterelnök veszi át a tárca vezetését, teljesen alaptalan kombináció. Jellemző e híresztelés megbízhatóságára, hogy nem igaz az a körülmény sem, mely támogatására felhozott. Mert nem áll az, hogy *Széll Kálmán* miniszterelnök képviselte volna a pénzügyi bizottságban a kereskedelmi tárcát. A kabinet feje hatásköréből kifolyólag az általános vámpolitika védelmére felszólt ugyan de a kereskedelmi tárcának képviselője és az egyes részterületek körül támadt vita vezetése a kereskedelmi miniszter által intéztetett. Amint az imént említett s a dolog természetéből folyó körülményt félremagyarázták, úgy az egész kombináció is a helyzet teljes félreismerésén alapult.

Mit várunk az újévtől?

Arad, december 31.

A jövőndő fátyolán emberi szem át nem hatolhat, csak sejtések, óhajások és vágyak azok, amikkel halandó a jövő felé fordulni tud. Csak ezek az érzések azok, amelyek megszólalhatnak most, s a mikor örök emberi szokást követve, bucsuzunk a múlttól, üdvözljük az új esztendőt. Mit fog hozni az 1902. év Magyarországnak? Igaz e, méltó-e hozzá, jo-

gos-e az az optimisztikus üdvkiáltás, a melylé át szokott változni az embereknek Szilveszter-éjszakai öröme, jó reménysége? E kérdésekre felelni ma pozitíve nem lehet, a méltó választ majd csak akkor adhatnók rá, a mikor az új esztendőnek is betelt a mértéke, s a mikor eseményeinek mérlege előttünk áll. Am addig csak hadd hangozzék az üdvözlés, hadd csendüljön fel az öröm s a jó reménység hangja — az utólagos igazolás óhajása mellett.

Csak arról készíthetünk ma mérleget, a mit immár teljesen ismerünk: a lehanatolt 1901-ik esztendőről. Ami belőle az egyes embert illeti, arról nem szólunk, mert hiszen ezt a mérleget mindenki megcsinálta már magának; a kinek kedvező a mérleg, hasonlót remél a jövő évtől; a kinek pedig kedvezőtlen, az abban a reménységben üdvözlő az évfordulót, hogy majd jóvát teszi a múltnak hiányait s bőséges kárpótlást fog nyújtani a veszteségekért.

Azonban a magánügyek mérlegénél fontosabb a közügyeké. Szerencsés, békés és üdvös volt az elmúlt esztendő a magyar politika, a közügyek vezetésének szempontjából. Széll Kálmán kormánya ebben az esztendőben is teljesen igazolta a hozzája fűzött várakozásokat; úgy a törvényhozásban, mint azon kívül tovább is megmutatkozott hatása tevékenységének. S ha a jövőbe emberi szem nem is pillanthat belé, mégis tagadhatatlan, hogy az erős akarat, a kitűzött célok felé való tántoríthatatlan törekvés olyan támpontokat nyújtanak, a melyekre föl lehetne építeni a jövőnek előrelátható, legalább is valószínű képét.

Országos szempontból nézve az újévtől, mi is lehetne az, a mit 1902-től minden magyar ember epedve vár? Bizonyos, hogy e várakozás nem az ország külső viszonyait illeti, mert hiszen azok rendezettek és zavartalanok. Bizonyos az is, hogy nem a belső politikai viszonyokat érinti e főkérvés legelső sorban, mert ezek is békések, konszolidáltak, bizalomgerjesztők.

Nem ezekre, hanem más irányba szól az a fohász, a mely ez évfordulón minden magyar lélekből feltör: a komor gazdasági helyzet megszüntetését várjuk, óhajtuk, reméljük az 1902. esztendőből. Nehéz megpróbáltatásként sötétlik a súlyos gazdasági válság a letűnő 1901. év szep határán — vajjon le fog-e tűnni az örök

semmisségbe rohanó esztendővel együtt, avagy ott marad-e, mint 1902. firmamentumának baljósja a vészcsillaga továbbra is?

Ez a kérdés foglalkoztat bizonyára minden lelket e mostani évfordulón. És hogy miképpen fog elhangzani az az üdvözlés, a melylyel az ország az 1902-ik évet fogadja: az bizonyára legelső sorban attól függ, hogy milyen válasz fog elhangzani e komor kérdésre. Lehetetlen, hogy a gazdasági válság ne szerepeljen ama beszédekben, a melyek holnap el fognak hangzani a politikai körökben, hol a törvényhozás emberei elmondják terveiket, programjukat a jövőre nézve. Am egyesüljenek terveikben, céljaikban legelsőbb a gazdasági bajok leküzdésére — csak így lehet a magyarra és Magyarországra az 1902-ik év: boldog újévtől!

TÁVIRATOK.

Kitüntetés.

Bécs, dec. 31. A „Wiener Zeitung” közli, hogy *Zuck*, az osztrák-magyar bank helyettes vezértitkára a harmadosztályú vaskorona-rendet kapta.

Meggyilkolt keresztények.

Peking, dec. 31. Itteni kínai újságok jelentik, hogy Gniugiafuban (Kansu tartomány) egy francia hittérítőt és számos kínai keresztényt meggyilkoltak. A hír még nem nyert hivatalos megerősítést.

A politikai újév.

— Az Aradi Közlöny tudostojától.

Budapest, december 31.

Az ünnepi parlamenti szünetnek éppen közepére esik az idén új esztendő, a melynek nálunk ma már valóban csupán két jelentősége van: politikai és költségbeli.

Sok pénzbe kerül mindenekelőtt, azután rendszerint nagy politikai enunciaciók fűződnek hozzá.

A holnapi politikai nyilatkozatok elé különösen nagy várakozással néznek politikai körökben.

Egy téma valamennyi pártkörben felvette: ez a *kiegyezés* kérdése.

A függetlenségi párt és a Szederkényi-

hetem s egy hét alatt meghódítom a romlott Babilont, mely ugyanis profétáknak áldozik... Egy zugot, melyben a kopott vén színész a maga művészetét és oroszánkörmeit megmutathatja...

Pogányné idegesen biccentett a fejével.

— Vagyis prózában beszélve, azt akarja, hogy pénzt adjak... Nincs olyan nap, hogy levelet, vagy táviratot ne küldene, pedig jól tudja, hogy minden krajcáromat az uramtól kapom... Ahelyett, hogy a szeren csémnek és a jó sorsomnak örülne, a helyzetemet napról-napra türhetetlen ebbé teszi...

A vén színész mélabusan bölintott.

— Így beszélsz velem, te, aki a legkedvesebb gyermekem voltál?... Megvontam magamtól a betevő falatot, csak hogy téged táplálhassalak és nevelhesselek... Mit szólna ehhez a szegény édes anyád, akit ágyudőrej, kartácpattogás közt tettem a hitvesemé?... Ezért virrasztottam egész éjszakákon át a betegágyad mellett, hogy vén napjaimra a lábaidnál éhen haljak...

— Eleteemben sohasem voltam beteg. — mondotta szárazon a szép asszony.

— Jól tudod, hogy átvitt értelemben beszélek. — folytatta elkeseredve az öreg művész. — Csecsemő korodban ölben vittelek át az árvizborította lapályon, mikor az út az egész környéket elöntötte. Tapolcán pedig a saját életem veszélyeztetésével mentettelek ki az égő ház üszkei közül...

— De hiszen tudja, hogy minden vagyónunkat az uram kezeli...

— És vajjon mi hasznom abból, hogy méltóságos asszony lett belőled? — deklamálta tovább a Mezőség legelső Otellója. — Társulatom első csillaga voltál, mikor a férjed hűsár korában megszóktetett tőlem. Igaz, hogy később az oltár elé vezetett, de a trupp árván maradt, mikor magunkra hagyálbennünket. Mit ér nekem, hogy te idefönn minden földi jóban dúslakodol, mikor mi, a nemzet napszámosai, éhenhalunk...

Pogányné tanácstalanul nézett maga elé, az aggastyán pedig hevesen folytatta:

— Az egész ruhatárunkat zálogba csaptam, csak hogy az utiköltséget meg ezt a belépőjegyet megszereshessem... Holnap délre már nincs anyyim, hogy megebédelhessenek valahol... Hadd jusson valami a vén színésznek is abból a rengeteg pénzből, amit az ok-talan álat megkeresett...

A szép asszony kissé ellágyulva játszott a napernyőjével, míg az öreg ember hirtelen a keze után nyult.

— Édes gyermekem hallgass a szivedre: hiszen a jótéteményeddel nemcsak a vén apádat mented meg, hanem az egész nyomorult szintársulatot... Azzal a pár forinttal a hazafiság oltárán áldozol, mert mi utolsó csepp vérünkig imádozt anyanyelvünkért harcolunk. A haza érdeke, hogy ne vesszünk el, mint az utszéli kutya...

Pogányné válaszolni akart valamit, de e

pechen megszólalt a mázsáló csemettyűje. Ez izgató hangokra egyszerre kiröppent a szívéből minden érzékeny hangulat s gyorsan, félig öntudatlanul szólott oda a türelmetlen vén embernek:

— Most nincs több időm, de jöjjön fel verseny után a lakásomra... Majd akkor meglátom, hogy mit tehetek...

*

Pogányék, esti nyolc órakor, a villamvonnattal felutaztak a bécsi versenyre. Mikor Vác körül a hálókocsiban helyet foglaltak, Pogányné egyszerre a homlokára ütött.

— Jézusom, valamiről megfeledkeztem...

— Miről? — kérdezte Pogány álmosan.

— Az apámról. A verseny végére förendeltem a lakásomra. Azt mondta, hogy annyi pénze nincs, amennyiből holnap délelőtt megédelehet...

Pogány fáradtan ásitott, aztán gunyosan így szólott:

— És maga még mindig hisz a vén komédiásnak? Ha fölvetné a pénz, akkor is magától koldulna...

Az asszony kissé elgondolkozott, de csakhamar maga is lefeküdt. Vetkőzés közben nevetve azt mondta:

— Abban igaza van, hogy az öreg javíthatatlan szélhámos. De lehet, hogy most csakugyan nincs ennyivalója...

Tíz perc múlva mind a ketten elaludtak és többet nem beszéltek a dologról.

frakció — mint megbízható forrásból értesülünk — most még energikusabban fogja követelni az önálló vámterületet s ezzel kapcsolatban retortiókat vár a német vámtarifával szemben.

A néppárt ezuttal is felállítja ismert alternatíváját: vagy legyen meg az állandó kereskedelmi és vámszerződés, vagy állítsuk fel a vámsorompókat.

De a néppárt ebbeli állásfoglalásánál sokkal érdekesebb nyilatkozatokat várnak Zichy János gróftól, a néppárt elnökétől és kiváltképpen vezérével: Zichy Nándor gróftól.

Az egyházpolitika, illetve a revízió kérdésében megváltoztatják-e programjukat, igen vagy nem. Mert erről a néppártban sok szó esett. És aztán változik-e a néppárt-elnevezése: átvedlik-e csakugyan konzervatív párttá?

Ezek a kérdések tehetik érdekessé a holnapi politikai nyilatkozatokat.

Felette fontos és nagyjelentőségű nyilatkozatok várhatók a szabadelpvűpárt vezérével, Széll Kálmán miniszterelnöktől, a ki *Andrássy* Gyula grófnak bizonyára szintén érdekes üdvözlő beszédére megragadja az alkalmat, hogy a ki egyezésről, az osztrák viszonyokról, követendő magatartásáról határozott irányban tegye meg kijelentéseit.

Szólan fog a miniszterelnök — mint értesülünk — a most újabban felvetett pártgyeségről, a szabadelpvűpárt homogenitásáról és, mint hírlik a *nemzetiségi kérdésről* is.

Ez utóbbihoz, mint tisztán belpolitikai ügyhöz, nagy érdeklődés fűződik s élénk eszmecserére, kommentárra fog alkalmat adni a miniszterelnöknek a legutóbbi nemzetiségi mozgolódásra teendő nyilatkozata.

Most pedig csak 24 órai türelmet kérünk, hogy autentikusan számoljunk be ezekről a nyilatkozatokról.

Addig is b. u. é. k.-t kívánunk!

Egy aradi iparos levele Amerikából.

(A new-yorki magyarok Kossuth-ünnep.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, december 31.

Egy Amerikába kivándorolt aradi iparostól érkezett ma levél a tengerentúlról: New-Yorkból. *Muszka* József volt aradi kerékgyártó írta hozzánk a levelet, melyben elmondja, hogyan ünnepelték meg az amerikai magyarok 50 éves évfordulóját annak, hogy *Kossuth* Lajos az amerikai partokra lépett.

Muszka ez év szeptember hó 25-én vándorolt ki az új világba, s október 9-én ért oda. Levele sok érdekes dolgot tartalmaz az Amerikában élő magyarokról, s ezért egész tartalmában itt közöljük:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

New-York, 1901. december 15.

El nem mulaszthatom megírni, hogy itten Amerikában, New-York városában hogyan ünnepelték meg az ide kivándorolt magyarok *Kossuth* Lajos apánk partraszállásának 50 éves évfordulóját. Mondhatom, hogy sok szép ünnepet láttam odahaza Aradon is, de olyan remekül összeállítottat, mint ezen ünnepély volt, még nem, az ritkaság közé tartozik.

Oly lelkesedéssel ment végbe, hogy sokaknak szeméből könnyek hullottak az örömtől. Itt az óriási New-Yorkban, mely város négy millió lakost számlál, van egy ugynevezett *Madison Ave*-utcában *Lenox Lyceum*, egy óriási nagy terem, oly nagy, hogy egy pár ezer ember fér bele. Epen olyan, mint az aradi színház, belseje el van látva páholyokkal, első és második emeleti páholyokkal, remek színpaddal, ahol az ilyen ünnepélyeket szokták tartani. A színpadon folynak a szavaltatok. A terem igen szépen fel volt díszítve magyar nemzeti és

amerikai zászlókkal, egy magyar zászló, s egy amerikai.

New-Yorkban van 22 magyar egyesület, mindnek van zászlója, ezeket használták fel a terem földszítésénél. Este nyolcz órakor — december 8-án — kezdődött az ünnep, amelyet *Kaposi* Károly 18 személyből álló zenekara nyitott meg Kossuth-indulóval, Hunyady László és Rákóczy-indulóval. Ennek befejeztével lépett a dobogóra *Czukor* Mór elnök és megmagyarázta az ünnepélyt magyar és angol nyelven. Ezután következett a himnusz és Kossuth bucsudala, a new-yorki magyar dalárda énekelte igen szépen. Az ünnepi szónok *Csutoros* Elek klevelandi református pap volt, nagy szónoki tehetségű lelkész és olyan szónoklatot tartott, hogy több ízben percekig taps és éljenzés szakította meg beszédét, valahányszor Kossuthot emlegette.

Ezután *Birnbaum* József Kossuth bucsudalát énekelte el igazi művészettel. Azt gondoltam, mikor halottam, hogy *Déri* aradi színész énekel egy másik magyar dalkör énekelte a „Vasárnap reggel” és „Hazánk” című dalt igen ügyesen.

Kossuth Lajos életnagyságu képét leplezték le ezután az itt élő öreg negyvennyolcas honvédek, névleg: *Ludvig Elek*, *Tenner Lajos*, *Centura Mátyás*, *Keller József* ezredes és *Semsi* Károly őrnagy, igen szép beszéd közepette. Ezt követte két brigeporti magyar nő-küldöttség, igen szép labéti színű magyar koszorút téve le a kép lábához. A nők: *Gál Gizella* és *özv. Vecsey Andrásné* voltak.

Kovács Kálmán róm. kath. plébános olyan lelkes beszédet tartott hozzánk, hogy elbámultunk ezen fiatal paptól hallott szép lélekemelő beszédén.

Oda fordult az öreg honvédekhez s olyan beszédet intézett hozzájuk, hogy mind felálltak üldönnyükkel és örömben több percig a kezét szorongatták, hajlongottak előtte és köszönték hozzájuk való jó indulatát. Beszédje közben sirt örömeben a közönség is.

Dániel E. Secules angol tábornok, egy igen hatalmas erős öreg katonát (szegény két mankón jött be, mert az egyik lábát elvesztette) két magyar vezette be karonfogva és elfoglalta helyét egy ülő karosszékekben. Onnan tartotta meg angol nyelven szónoklatát, Kossuthot magasztalva, én bizony nem értettem meg, de az angolok a páholyokból igen megtapsolták és megéljenezték. Végül az összes férfiak és nők állva elénekeltek többször a „*Kossuth* Lajos azt izente” című dalt. A páholyok közönsége is állva hallgatta meg.

Egy páholy ára 10 dollár volt. Valamennyi meglelt. Csak egyet említek még föl, ami nekem igen feltűnő volt, hogy a páholyokban szivaroztak és az egész magyarság mind dohányott az ünnepély alatt. A mi nálunk ott hon nem szabad, az itt mind meg van engedve. Ennek az ünnepélynek egy tulajdonsága volt, hogy bizony itt sincs a magyarok közt összetartás. Mindössze 1200-an voltak, holott New-Yorkban vagyunk 45 ezeren magyarok. Itt is soknak előbbvaló a korcsma, meg a kártya, semmint hogy megjelent volna az ünnepélyen.

Pedig csak 25 centbe került a belépti díj és ülőhely volt mindeniknek a földszinten.

Az ünnepély befejeztével reggelig tánc volt. Igen megbámulták az angolok a magyar táncokat és többször meg is éljenezték azt.

Egy pohár sör 5 cent volt, egy adag sonka 10 cent.

Ilyen volt az ötven éves jubileum s büszke vagyok, hogy Aradról jelen lehettem. Sokszor hallottam a szónoktól *Aradot* emlegetni s olyankor egy nagyot sóhajtottam: az én családomat elhagytam.

Szeptember hó 25-én este 9 órakor és október hó 9-én Amerikába érkeztem szerencsét próbálni; — de bizony faj a szívem a hazámért, meg Aradért. En kerékgyártó iparos vagyok, a műhelyem most is fenn áll Aradon a *Fejsze-utca* 89. szám alatt.

Most már elég az irásból, kérném *Tekintetes Szerkesztő* urat, az ünnepekre méltóztatásuk a lapjába betenni a leveletem, hogy tudják meg Aradon, hogy Amerikában hogyan ünnepelték meg *Kossuth* partraszállásának 50 éves évfordulóját.

Maradok tisztelője:

Muszka József,
volt aradi lakos.

Egy pénzintézet multjából.

(Az első évek.)

Arad, december 31.

(Az Aradi első takarékpénztár hatvan éves főnnállása alkalmából *Ottenberg* Tivadar vezérigazgató vaskos könyvben írta meg a nevezetes és Aradon, sőt a vidéki városokban elsőnek alakult pénzintézet történetét. *Ottenberg* jeles művéről már megemlékeztünk lapunk hasábjain; most ismét néhány érdekes adalékot elevenítünk föl legrégebb bankunk multjától a vezérigazgató könyve nyomán.)

A tizenkilencedik század elején Arad kereskedelmében élénk lendület mutatkozott. Pesttel és Béccsel érintkeztek a város kalmárai, nagy mennyiségű dohányt, gyapjút, bőrt szállítván Aradról, a híres aradi lángliszt pedig már akkor utat tört magának Ausztriába, sőt Fiume útján a tengeren túlra is.

A kereskedelem ilyen emelkedése szükségessé tette a hitelt. De honnan kaphatott hitelt a kalmár? Bécsi bankároktól, kik azt méregdrága uzsorával fizettették meg.

Ennek tulajdonítható az a körülmény, hogy Aradon oly nagy tetszéssel találkozott a bankalapítás terve s mint azt közöltük, az Aradi első takarékpénztár a pesti után rövid idővel megalakult.

Markovics Ignác nevét említettük a multkori cikkünk keretében. E derék aradi kereskedő azonban megérdemli, hogy ismét foglalkozzunk vele. A bank alapításában nagy volt a lelkesedés, de gyakorlati érzék senkiben sem volt annyi, mint *Markovics*ban. Sokáig használt a kezdő intézetnek szakértelmével és buzgóságával, míg 1847-ben öngyilkossá lett. Üzlete csődbe került s a szerencsétlen ember ezt a csapást nem tudta elviselni.

Az új intézménynek először is a közönség bizalmát kell megnyernie, a mi nem szokott könnyű munka lenni. „A nép közömbössége akkor a legnagyobb, mikor a saját érdekeiről van szó”, mondja *Ottenberg* könyvében.

A bank tehát eleinte csak kisebb összegekkel dolgozott. Piculás bank volt ahhoz képest, a mivé később fejlődött. Volt idő, mikor kétféle kamatot fizetett. A százalék ötös volt, de 200 forinton túl már csak négyet adtak.

Az intézmény mindamellett egyre nagyobb körben keltett érdeklődést és egyre számosabban vettek részt életében. 1842-ben az új alapítók egész nagy csoportja lépett be s ezek közt ott volt a híres aradi poéta: *Sárosy* Gyula váltótörvényszéki bíró is, aki később az alapszabályokat átdolgozó bizottságnak is tagja lett. 1844-ben a választmány elnöke: *Szerb* Tivadar városi főjegyző lett.

Az 1844-iki tisztújítás alkalmával már reprezentációs költségekre is elég erőt éreztek magukban. *Markovics* Ignác arcképét akarták ekkor megfestetni, még pedig *Bánhid* Antal kir. tanácsos, intézeti elnök indítványára. Az indítványt egyhangulag elfogadták, csak egy ember szólalt föl ellene: *Markovics* Ignác. Kérte, hogy e határozat foganatosítását halasszák el. A közgyűlés engedett a szerény férfiú kívánságának, de később, mikor tragikus vége utolérte s mikor már nem tiltakozhatott többé kitüntetés ellen, mégis kifüggesztették arcképét.

Ugyancsak ebben az évben következett be az intézet történetének egyik nevezetes mozanata: a bank részvénytársasággá alakult.

Ekkorában tűnik föl az intézet történetében *Andrényi* Károly neve. *Andrényi* 1845-től egészen haláláig, öt évtizeden át lelke, második alapítója volt a takarékpénztárnak. Ő volt egyik legnagyobb részvényese is.

A legtöbb részvénye a banknak volt: 50 darab. *Bánhid* elnöknek volt 20, *Heim Domokos*, *Scherfenéder Ferenc*, *Dániel Lázár*, *Markovics Ignác*, *Hirschl Mózes*, *Hermann Ferenc*, *Csernovics Péter*, *Andrényi Károly* és *Kövé János* 10—10 részvénynek tulajdonosai voltak. A többiek kezében kisebb számú részjegy volt.

A következő évben, 1845-ben megvolt már az osztalék is: 1 frt 31 kr

1847-ben személyi változások állottak be. Ekkor lett öngyilkossá *Markovics*, kinek helyét egy másik derék kereskedő polgár: *Probst Ferdinánd* töltötte be.

Hogy a takarékpénztár még ezek után is mily nehezen tudott gyökeret verni, mutatja az a körülmény, hogy az „aradi polgári jótékony-sági egyesület” még mindig nem az aradi, hanem bécsi bankban helyezte el pénzeit. Csak 1847-ben volt hajlandó 4000 forintot az aradiban elhelyezni, de csak 6 százalékkal mellet. A bank, tekintettel a jótékony célra, megadta a hatos kamatot.

A szabadságharc kora következett ezután. A banknak ezidei történetét tárcában ismertettük már. A forradalom lezajlása után is még sok megpróbáltatáson ment keresztül a takarékpénztár. Még a kiegyezés után sem maradt el minden nehézség s hosszas küzdelembe került, míg az aradi első takarékpénztár, mint a vidéken először alakult bank oly helyzetbe jutott, hogy ellenállhatott az idők viharainak.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Délután: *Vörös talár*, színmű. Este: A svihákok, operette. (Páratlan bérlet.)
Csütörtök: *Rosenkranz és Güldenstern*, vígjáték. (Páros bérlet.)
Péntek: *Uj cég*, színmű. (Páratlan bérlet.)
Szombat: *Páholy*, bohózat. (Páros bérlet.)

Színházi képtelenségek.

— December 31. —

Szilveszter estéjén jobb kedvűek szoktak lenni az emberek. Elfelejtik az elmúlt év keserveit, ezer és ezer bajait és édes reménnyel köszöntik az új esztendőt azzal a bizodalommal, hogy ez az év fogja megvalósítani mindazt, amit szívükben mint forró kívánságot rejtenek. Bolondos állapot ez és a szintársulat, a maga részéről is kívánt hozzájárulni ahhoz, hogy ez a hangulat lehetőleg fokozódjék, talán épen azért tüzte ki előadásra a színházi képtelenségeket.

A közönség azonban nem igen bizott ebben a hangulat fokozásban és meglehetősen szép számban otthon maradt. Szilveszter estén nem is igen szokott a közönség színházba járni. Ilyenkor a család együtt szokta otthon az éjfél bevárni és mikor az óra a tizenkettőt üti, elhangzik mindenki ajkáról a boldog újévi kívánság.

Nagy városban ez másképp van. Ott nagyon sok van olyan, kinek nincs családi szentélye, otthona, akik számára a színház jobbnak hiányában, kellemes időöltés. Azért helyesebbnek tartjuk, ha ezen az estén a szintársulat is pihenne, hadd legyen meg ennek a sokat zaklatott Bohémianak is az a nyugodt estéje, amikor bizodalommal köszönheti az új esztendőt, melytől annyi sokat vár, és a mely rendszeresen semmit sem ad, sőt talán még abból is elvesz, ami eddig volt. (C).

* **A Magyar Színház deficitje.** A budapesti Magyar Színház Részvénytársaság Hegedüs Béla elnökle alatt tegnap délelőtt tíz órakor tartotta meg rendes évi közgyűlését, melyen a részvényesek nagy számmal jelentek meg. Mindenekelőtt a nyereség veszteség mérleget mutatták be az elmúlt október hónap 1-én

záródó üzlet évről, mely kellemes meglepetésben részesítette a részvényeseket. A kimutatás szerint ugyanis a Magyar Színháznak 66 000 korona deficitje volt. A jelentést tudomásul vették, mire az igazgatóság leköszönt s új igazgatóságot választott a közgyűlés. A részvénytársaság igazgatósági tagjai lettek: Evva Lajos (Hegedüs Béla helyett) Peterdy Sándor (Wuk Lajos helyett) és Tomcsányi László dr. (Filó János helyett). Az újonnan megválasztott igazgatóság tagjai ugyanazok, kik a részvénytársaság megalakulása idején voltak. Erdekés, hogy őket a részvényesek rövid idő alatt kibuktatták az igazgatóságból s most, midőn az évi mérleg ilyen nagyarányú deficitet mutat, mégis ő tőlük várják a dolgok szanálását. A közgyűlés után az igazgatóság tartott ülést, melyen a végrehajtó bizottságot választották meg. A végrehajtó bizottság tagjai lettek Evva Lajos elnökle alatt Peterdy Sándor és Somogyi Aladár.

* **Alberti Werner Aradon.** Nagy műveltségben lesz része e hó 19-én az aradi zenekedvelő közönségnek. Alberti Werner, a budapesti operaház tenoristája hangversenyt rendez a Fehér Kereszt szálló nagytermében. Alberti Werner a leghíresebb tenoristák köze tartozik, a ki erőlködés nélkül vágja ki a magas C-t. A teljes műsort nemsokára összeállítják. Jegyek iránt intézkedhetni Révész Nándor könyvkereskedésében.

Látogatás

az aradi elmebetegek között.

(Riport az örültök házában.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 31.

Az újságíráskodásnak vannak kellemes és kellemetlen oldalai. En az előbbiekközé sorozom azt a riportot, melyet tegnap délután végeztem az aradi kórház „elmebetegek osztályá”-ban. Nagyon érdekes dolog egy pillantást vetni abba a világba, mely a maga szomorúságával együtt egy egész külön kontingenst képez, az emberi élet világában.

Előre tudtam, hogy érdekes lesz a tudósítás, márcsak különlegessége folytán is, de távolról sem számítottam arra, hogy olyan tapasztalatokkal térek vissza onnan, melyeket alább itt leírni fogok. Nem tudom, vajjon tudósításomban sikerülni fog-e olyan benyomást kelteni az olvasóban, mint amelyet bennem támasztott a közvetlen érintkezés, de bizonyos az, hogy a száraz leírás is lesz olyan érdekes, mint egy országra szóló szenzáció, melyről ma hasábokat irnak a lapok, de holnap már a feledés tengerébe vész.

A látogatás lefolyását, — mely alatt Löwinger dr. kórházi főorvos volt szives kalauzolni — a következőkben adom:

(A férfiak.)

A betegek közé lépve, egyik-másik alázatosan köszöntött bennünket. Sok észre sem látszik venni a jövevényeket, mások félnék tekintettel kísérek. Hosszu kék kabát van rajtuk, fejükön fehérsapka, mely számot visel.

Legelőbb egy öreg, szakállas, bekötött fejű ember jön elénk a folyosón, ez:

Szell Kálmán örültje. Paralyzisben szenved és beleörült a *Jog, Törvény, Igazság*-ba. Folyton erről gondolkozik s egyre *Szell Kálmán* miniszterelnököt várja, akinek ő jó embere. Egyre arról ábrándozik, hogy *Szell* őtet képviselőnek fogja megválasztatani, s mindig várja a választók küldöttségét.

Ahogy meglátott bennünket, azonnal befordult a szobájába, s egy tintával készült írást adott ki, — emlékirat a miniszterelnökhöz. Adta Löwinger drnak, aki látható élénk érdeklődéssel olvasta át s felvilágosítást kért hozzá

az öregtől. Az bőbeszédűen magyarázta, hogy az államvasutaknál nagy visszaéléseknek jött nyomára s azt hozza tudomására *Szell Kálmán*-nak. Figyelmeztet, hogy el ne kerülje figyelmünket a kézirat vége, ahol gratulál a miniszterelnöknek.

— Vigyázzon rá, kedves főorvos ur, — mondta az öreg, Löwinger drnak — én báláleszek érte. Szívesen beültetem viszonzásul a kórházat szőlővel, (ugyis olyan pusztá a környéke) s ígérem, hogy szobrot is állítok benne *Petőfinek*, meg *Arany*nak.

— Bizza csak rám öreg, — felelte az orvos tudja, hogy én eljárak magának minden bajában.

A deres szakálu ember kezet fogott velünk s leült egy lócára olyan csendes megnyugvással, mintha egy mázsa teher esett volna le a lelkéről.

* **A legizgatottabb örült.** Ez a legújabb beteg és uri ember. Arcán, egész kinézésén meglát-szik, hogy uri ember. Izgatottan beszél, egy-egy szót nem tud kimondani hamarjában.

Bemutatja magát és így szól hozzám:

— Fő . . . főjegyző . . . főorvos ur kérem önnek is elmondom már a bajomat, mert ez borszasztó, türehetetlen állapot. Ezen segíteni kell, mert így nem maradhat, vagy én nem maradok itt. Hogy azt engedik megtörténni — mégis csak elviselhetlen — hogy egy asszony egy nap alatt öt gyermeket szülhet. Többet mondok: itt a kórházban történt meg, mióta itt vagyok, hogy egy asszony egyszerre bárom gyereket szült, meg egyet is . . . Ez a legnagyobb foku szerénytelenség s ennek véget kell vetni . . . különben nem tudom mit csinállok . . .

Beszéde végén már izgatott hangon kiabált. Mikor kijöttünk a látogatás végével alig lehetett visszatartani, hogy ki ne menjen, mert ő nem marad ott, ahol meg van engedve, hogy öt gyermeket szülhet egy nő. Az osztály ajtaja azonban állandóan be van zárva s csak avval tudta visszatartani az orvost, hogy kocsi ígért neki, mert a beteg ruhában csak nem mehet ki az utcára. Erre aztán bement a szobájába összepakolni.

* **A torzfejű ember.** Legérdekesebb alakja a betegeknek. Románul beszél, magyarul nem tud. Az aradi ügyészségről került a kórházba; néhány évvel ezelőtt egy rokonát ütötte agyon. Külső alakjáról is meglátni, hogy elmebeteg. Hosszu, tojás-alaku feje van, abnormis elváltozásokkal. Fejének felső része a jobb oldalon s a bal álla egészen ferde. Nagyon alázatos, mosolygó arca van.

Állandóan nyomunkban van, úgy követ bennünket, mint egy láb-huszár. A betegek leveszik fejükről a főveget, ha belépünk hozzájuk, de ha valamelyik ezt elmulasztja, az öreg mellőlünk azonnal ott terem, szónélkül leveszi társa fejéről a sapkát s illetudóan a kezébe adja tartani. Még meg is inti mutató-ujjával, hogy máskorra tanulja meg a tisztességet. Ez volt a legkomikusabb jelenet, mely négyszer-ötször megismétlődött.

* **A legseniálisabb örült.** Egészen fiatal, alig 20 éves ember. Moral insanity-ben szenved. Arról panaszkodik, hogy kint mindig bántották, de itt bent jól érzi magát.

Egy hidon töri a fejét, melylyel *Ferencz József*nek akar segíteni. Csakhogy azt a hidat Aradon nem lehet felállítani, mert az két tengert köt össze. Tulajdonsága abban áll, hogy mikor a király ellensége a hid közepén halad, az leszakad, de ha *Ferencz József* katonái akarnak átmenni rajta, újból helyre áll a hid.

— Erre szüksége van Ferencz Jósának, — mondta meggyőződéssel.

Először nem jutott eszébe a hidja, Löwinger drnak kellett rávezetnie.

— Ja, a hid, az van, azt tudom, de van annál jobb is, a — „hílózás.”

— Hát az micsoda? — kérdezte tőle a főorvos.

— Kérek egy koronát, meg egy 20 fillérest, meg mutatom, felelt jókedvűen.

A orvos odaadta neki a két pénzdarabot s a fiatal ember megtanított bennünket a „hílózás” mesterségére. Valamikor, ha csavargók leszünk, hasznát vehetjük majd, mert bár nem nehéz, de jövedelmező mesterség.

A hílózás története az, hogy mikor még egészséges volt a szerencsétlen hid-főltaláló, egy barátja társaságában a piacra jártak vásárolni. Vettek valamit tiz krajcárért a kofától s mikor fizetni akartak kezüknek mutató, középső és gyűrűs-ujjára egy koronát tettek, ez alá azonban — csak a középső-ujra — egy 20 fillérest. Fizetésnél a koronát mutatták a kofának, tényleg azonban csak a husz filléressel fizettek, mert tenyeréből nem a koronát, hanem a középső uj lebillentésével a 20 fillérest csuszlatták a kofa kezébe, aki koronásból adott vissza, mert azt látta a vevő kezében. Tényleg azonban tiz krajcárból adott vissza negyvenet.

Vagy háromszor bemutatta nekünk a „hílózás”-t s azután visszaadta a 20 fillérest is, a koronát is.

Az egyetlen dühöngő. A legbetegebb kinézésű ember. Fiatal még. Az ital juttatta az örültek házába. Csendes, színe mogorva, de időközönként — most már ugyan elég ritkán, sokszor csak két-három hetenként — rájön a dühöngés. Ilyenkor veszedelmes a sápadt, halott-kínézésű ember. *Botond vezérnek* képzelet magát és tör, zuz mindent, ami keze ügyébe esik.

A baptisták örültje. Ez a legveszedelmesebb ember a kórház tébolyodottjai között. Ha egy idegen embert lát, mindjárt kötőjét emeli szemé elé, mert szégyenli magát. Két-három szót lehet vele beszélni, de a negyediknél már sir. Csókolja az ember kezét, homlokát teszi hozzá és letérdel. Míg egészséges volt, egyre az imádságos könyveket bujta s a baptista-vallás tanaiba örült meg. Mikor behozták, mindig szent énekeket énekelt, csókolta mindenkit s hajlong mindenki előtt sirva.

Emellett mindig összehasonlításokat tesz; ez az u. n. *associationalis zavar*. A falon agyonnyomott egy legyet s annak a vérnyomáról azt mondja, hogy olyan mint az ő körme. A kenyér olyan mint az emberek feje s mert a kenyert meg kell csókolni, ennél fogva az emreket is csókolni kell. S szónéklül átöleli Löwinger dr. nyakát s egy csókot nyom az arcára. A főorvos szótlanul tűri, ismeri már minden beteg szokását, baját.

Engem a zimbrói pappal hasonlított össze s azt mondta rólam, hogy én is igen jó ember lehetek:

— *Ká pápa din Zimbreu.*

Tudniillik csak románul beszél.

Másik mániája az, hogy mindent elrejt, Zsebében papirosok, kenyérbél van összecsomagolva. A főorvos kérdésére előmutatja.

— Hát dióhéja nincs? — kérdi tőle Löwinger dr.

— Most nincs, — felelte román nyelven — volt a multkor sok, de felét elégette a tata, felit meg én dobtam a tűzbe.

Itt meg kell jegyeznem, hogy a betegek

az ápolókat *tata*-nak, az ápolónőket pedig *ma-má*-nak szólítják általánosan.

Az ágy alól mégis előkeresett egy dióházat s ideadta a kezünkbe ezen szavakkal:

— Ugye-e éppen olyan, mint a falevél, vagy mint az ökör nyelve . . .

*

Angel kapitány merénylője. Itt van Lukács Mihály is, aki a mult hónapban le akarta löni dr. Angel alkapitányt. Azt mondja, hogy most jól érzi magát bent, mert senki sem bántja, de ha kimegy, akkor — majd még meglátja, hogy mi lesz!

*

A Frici. Ez a legvigabb beteg, folytonosan nevet. Tizennégy éves gyerek s inbecill. A leg-
elemibb dolgokról fogalma sincs. Hogy van nappal, van éjszaka, nyár, tél, minderről nincs tudomása. Most már azonban megtanult imádkozni.

— Most már jól viselem magam, de eleinte sok baj volt velem, — mondta

— Hát Frici, mond el a Miatyánkot, — szólította meg a dr. Löwinger.

— Letérdepeljek? — kérdezi előbb.

— Persze hogy le, — feleli Löwinger dr. s a sz rencsétlen fiu hiba nélkül elmondta a Miatyánkot. De hogy mit mondott el az imádságban, arról fogalma sem volt.

*

Aki az egész világot eltartja. Egy gáji román ember van az elmebetegek között, aki azt hiszi magáról, hogy ő tartja az egész világot.

Nekünk arról panaszkodott, hogy annyian vannak már a kórházban, hogy nem képeseket tenni nekik. Borzasztó sok pénzbekerül ez a sok ember itt.

Azt mondta az orvos, hogy ha egy új beteget hoznak az örültek közé, s azt megtudja, akkor két napig sem lehet vele beszélni. Dul-ful mérgében, hogy minek hoznak megint beteget. Nincsenek már is elegendő.

*

Megnéztünk még egy beteget, aki retteg a *galamb-tetűkről* s mindig azt lát az ágyában. Ezelőtt annyira félt, hogy alig bírtak vele, folyton menekülni akart.

Megkérdeztem tőle, hogy most már nem fél a galamb-tetűtől.

— Most már nem annyira, hanem most a családi viszonyaimmal nem vagyok megelégedve, meg egy kis vatta kellene a fülembe . . .

Itt befejeztük evvel a látogatást s átmentünk az épület bal-szárnyába, ahol mindössze csak hét beteg van.

(A nők.)

A női-osztály magán-cellái közül kettőnek van lakója: két epileptikus elmebeteg. A többi nő a közös teremben van, valamennyi ágyán fekszik. Itt kevesebb az érdekesség, több a szánandóság.

Az ajtó mellett fekszik egy hiszterikus elmezavarban levő fiatal asszony. Csendes, alig nyitja ki beszédre száját. Ha két évig nem szólnak hozzá, ő nem beszél. Akkor is csak igen-t, nem-et mond.

Hozzám mégis beszélt:

— Hogy ebédelt? — kérdeztem.

— Jól.

— Mit evett?

— Borsót.

— Jó volt?

— Igen.

Ennyi volt az egész, amit ki lehetett belőle venni.

Mig vele beszélgettünk, ezalatt egy másik asszony a földön ágya mellett ülve, folyton nevetett. Hangosan felkacag. Nevet néhány

percig, azután elhallgat s nem beszélne egy világért sem.

Két asszony fekszik még a teremben, mindkettő gyenge elméjű. Az egyik pyromani-kus, a másik pedig kleptomániában szenved. Az utóbbi megszólítja a főorvost:

— Édes főorvos ur, mikor engednek ki engem innen, csak a testvéremhez akarnék elmenni, 30 frtra volna szükségem.

— Sose menjen — felelte neki Löwinger dr. — jobb dolga van magának itt.

— Igaz, — felelte rezignálással az asszony, aki kleptomániában szenved, s befordult ágyába.

Ezzel véget ért a látogatásom, mely érdekes volt s sok tapasztalásra adott alkalmat. Egy kevésbé gyakorlott szem is észreveheti a betegekben betegségük különböző nemét. Az egyik paralitikus, a másik tébolyodott, a harmadik inbecillus; ez gyenge elméjű s e betegségében gyujtogat, lop öntudatlanul s epilepsziában szenved, amaz üldöztetési tébolyodott, s így tovább, valamennyi megannyi példaképe az emberi teremtés gyarlóságának.

Elcsudálkozik az ember azon a készságen, melylyel a betegek orvosokkal szemben viselkednek s azon a bánásmódon, mely ilyen szelid emberekké változtatja az azelőtt legféltelenebb dühöngőt is. Örvend is, hogy annyira haladt már az orvosi tudomány, hogy a halottakat néha egész, néha csak fél-emberré is képes változtatni, de mikor elhagyja azt a szomorú tanyát, mégis úgy érzi, mintha egy sirboltból lépett volna ki . . . —ma.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 4. Református-bál (Fehér Kereszt.) — Az aradi hivatalosok betegsegélyző- és temetkezési-egyletének táncestélye (Kassa-vendéglő.) — A berzovai iparos és kereskedő ifjuság táncvigalma (Nagyvendéglő.)

Január 5. Az aradi könyvnyomdászok egyletének árcos-bálja (Fehér Kereszt.) — Táncvigalommal egybekötött műkedvelői előadás Soborsinban (Arany szarvas vendéglő.)

Január 11. Aradvármegye tisztviselőinek táncestélye (Fehér kereszt.) — A pécskai izraelita nőegylet hangversenyvel egybekötött táncestélye (Pécskaváros vendéglő.)

Január 18. Az aradi mérnök- és építész-egylet estélye (Központi szálló.) — Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.

Február 1. Az aradi tanítók és tanítónők bálja.

Február 9. Az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület tombolával egybekötött táncestélye (Fehér Kereszt.)

Február 11. Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.

Március 15. Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.

Multság az ingyen kenyér javára.

— Az Aradi Közlöny tudóstíjatól. —

Arad, december 31.

Az arad-csanádi egyesült vasutak főmühelyének személyzete az ó-évet egy szép estével zárta le. Szilveszter-estét rendezett s a jövedelmet a legnumánusabb célra: a szegények között kiosztandó ingyenkenyér javára ajánlotta föl.

Az est egyike volt a legsikerültebb és legkedélyesebb Szilveszter-estéknek, melyet valaha Aradon rendeztek. Világpo ta és tombolajáték s az ezekkel járó vigság élénkit tte az estét. A jókedvet pedig előkészítette az az élvezetes műsor, mely megelőzte a táncot. Elsőnek Kondor Béla szavalta el „A vándor” című költeményét. Utána Tautner Margit, Udvary Vilmos és Szechnics Antal előadták „A vándorszinésélet” című dialógot. *Czakó* Margit „Férjhez menjek?” című monológot adott elő ügyesen és kedvesen, Udvary Vilmos pedig a Goldstein Számi-t mutatta nagy kacagás mellett. Ezután Ollár Kornél cimbalmon játszott nagy tetszés között. Végül Falusy Agoston, Kondor Béla és Tautner Margit ötletes módon előtárták az ó-év eltemetésének és az új év felébredésének szimboliztikus históriáját.

Ezután a tánc vette kezdetét. Kivilágos-ktviradtig tartott a dévaj jókedv.

Jelen voltak a következő hölgyek:

Asszonyok: Drahoterky Rezsóné, Szedenik Antalné, Kondor Andorné, Varga Jánosné. Fa-

lussy Ágostonné, Udvary Vilmosné, Viclant Károlyné, Nagy Istvánné, Drágus Istvánné, Románné, Cserevicsky Ignácné, Albert Istvánné, Karnuchy Jánosné, Balogh Mihályné, Kresz Jánosné, Oprea Demeterné, Radocsány Istvánné, Takács Istvánné, Borsos Istvánné, özv. Markovitsné.

Leányok: Markovits nővérek, Czako Margit, Brinzai Emilia, Tautner Margit, Szalkai Annuska, Szabó Jolán, Varga nővérek, Nagy Annuska, Martintsek Vilma, Szabó Ilona, Andrásy nővérek, Rónay Ilona, Marca Vilma, Drenthen nővérek, Mercz nővérek, Tarnoczy Mariska, Szikora nővérek, Opreán Katica, Pálinkás Erzsike, Gligoreszcu Paula, Takács Etelka, Varga Irén, Borsos Anna, Vieland Teréz, Piblinger Annuska, Frenheim nővérek.

Felülfizetések: Kroon Lipót 2 korona, Drahotszky Rezső 10 korona, Ollár Jusztinné 2 korona, Teincudbacher Jakab 1 korona, Bakonyi Károly 2 korona.

(=) Az aradi nyomdászok álarcosbálja iránt érdeklődő közönségnek szíves tudomására hozza a rendezőség, hogy 1 és 2 koronás belépőjegyek a következő helyeken előre válthatók: Porter Vilmos, ifj. Klein Mór, Ruzsonyi Endre, Révész Nándor, Réthy L. és fia, Gyulai István, Aradi Nyomda Részvénytársaság, Keppich Zsigmond, Bloch H., Muskát Miksa és Weisz Félix urak üzletében.

(=) Az aradi hivatalosok betegsegélyző egyesülete e hó 4 én tartja táncmulatságát a Kass-féle vendéglő termeiben.

Purgly Lajos temetése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 31

Nagy pompával, óriási közönség részvételével temették el ma délelőtt Purgly Lajost. A temetés reggel 9 órára volt kitűzve, de jóval 9 óra előtt már óriási közönség lepte el a József főherceg uti gyászház előtti teret. A gyászoló közönség sorában ott volt: Urbán Iván főispán, az elhunyt sógora, Vásárhelyi Béla főrendiházi tag, az A. Cs. E. V. tisztkarával, Institoris Kálmán polgármester, a városi tisztkar élén, Ottrubay Károly törvényszéki elnök, a bírói kar küldöttségével, Dálnoki-Nagy Lajos alispán, a megyei tisztkar élén, Beke Károly pénzügyigazgató, Csernovics Diodor, Bánhidly Antal báró, Salacz Gyula orsz. képviselő, Boros Vida igazgató, Révész Adolf főfelügyelő, Sármezey Endre, Tedeschi Viktor, Heinrich Sándor stb.

Pont 9 órakor érkezett a halottas házhoz Frint Lajos ág. ev. lelkész és szép, megható szavakkal bucsuztatta el az elhunytat.

A temetési szertartás végeztével a koporsót feltették a díszes halottas kocsi, mire megindult a halottas menet. Három fekete paripán lovagló herold nyitotta meg a gyászmenetet, utána a temérdek koszorúval megrakott virágos kocsi, ennek nyomában a lelkész s ezután a hatos fogatú díszes halottas kocsi következett.

A halottas kocsi után a gyászbatár haladt, míg a gyászmenet oldalán Csutak Károly temetkezési vállalatának magyar kosztümbe öltöztetett emberei haladtak.

A vasuti állomásnál a koporsót egy díszes fekete drapériákkal bevont waggonban elhelyezett ravatalra helyezték, míg a koszorúk egy külön waggont vettek igénybe. A vasutnál olyan nagy számban torlódott össze a közönség, hogy a vonat csak jókora késéssel indulhatott utnak s azonfelül is hét waggont kellett a rendes vonathoz hozzácsatolni.

Utközben a közbeeső állomásokon is óriási közönség szállott föl a vonatra. Tompán is mintegy 500 ember várakozott a vasuti állomáson. Ekkor már a csanádmezei birtokosok közül is igen sokan csatlakoztak a szomorú menethez.

A tompai Purgly kastély udvarán, a terasz előtt hangzott el a halott lelki üdvéért mondott ima. Az elsoroltakon kívül még a következők jelentek meg a tompai kastélyban: Vertán Etele, Biró Albert, Haász Béla, Haász Rezső, Hervay István, Senk Ferenc, Rónay János, Gyika Imre, Kugler István, Petrovits Soma, Pismanyi István, Povázsay Soma, Hendrey Pál, a mezőhegyesi ménesparancsnokság egész tisztikara s még igen számosan.

Az ima után a battonyai dalárda gyászdalt énekelt, mire a menet megindult a családi sírbolt felé, hol örök nyugalomra helyezték az elhunytat.

Asszonyok, mint akadémikusok.

(Megválasztott halhatatlan nők.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 31

Hiába, az asszonyok kalendáriumában uralkodó planéta akar maradni az emancipáció. Egyenlő jogról, egyenlő kötelességekről álmodzik a huszadik század asszonya s most már a dicsőségből, a halhatatlanságból is ki akarják venni a maguk részét.

Megcsinálják elméletben az asszonyok akadémiáját. Lehet, hogy nemsokára meglesz a valóságban is.

Az ember minden szokatlan dolgon könnyen elmosolyodik, de ki merné komolyan tagadni, hogy a modern asszonyok tudományban, művészetben igen sokra jutottak s ki merné kétségbevonni, hogy őket is megilleti a dicsőség, az igaz érdemek elismerése. épen úgy, mint a férfiakat.

Franciaországban született meg a női akadémia eszméje. Ott t. i. nagy dolog akadémikusnak lenni; sehol a világon ezt a címet olyan sokra nem becsülik, mint Frankhonban. Az akadémikust ott egyszerűen halhatatlannak nevezik.

Nos, az asszonyok is vágnak a halhatatlanságra s egy francia folyóiratban föl is vetették az eszmét, nem lehetne-e ezt az intézményt fölállítani. A folyóirat nyomban meg szavaztatta olovasonóit, hogy kiket választanának be a nők akadémiájába?

Képzeltető, micsoda tetszésre talált az eszme a francia nők között. Nagy érdeklődéssel folyt a szavazás, amelynek befejezése után a folyóirat kihirdette az eredményt.

Megválasztottak 5 uralkodónőt és hercegnőt, 16 irónőt, 4 jótékonyt, 2 zeneművésznőt, 5 festő- és szobrásznőt és 8 színművésznőt.

Érdekes a szavazatok megoszlása is.

A legtöbb (5212) szavazatot Vilma hollandi királynő kapta. A román királyné, még pedig annak iról álnévére, Carmen Sylvára 4150 szavazat esett. A többi felséges nő közül a cárné 3245, Margit királyné 2912, Mária Krisztina 2069, az özevgy orosz cárné 1975, az angol királyné 1860, Amália portugál királyné 1632, az olasz királyné 1361, Viktória Augusztia 1120, a monakói hercegnő 430 szavazatot kapott.

Az se utolsó kuriózum, hogy a kínai anyacsászárnénak 145 tiszlelője akadt. Ennyi szavazat esett reá.

Az írók közül főlemlitjük Gypet és Serrao Matildot, mint akiket a magyar közönség ismer. Van azonban egy budapesti leány is, a kit Franciaországban jobban ismernek, mint itthon: Mandel Teréz. Évek óta munkatársa a kisasszony egy előkelő párisi folyóiratnak s ezen a révén oly népszerűséget szerzett, hogy nagyszámu szavazat esett reá is.

A színésznők közül Sarah Bernhardt 4010, Réjane asszony 3990, Patti Adelina 3871, Duse

Eleonora 2945, Ivette Gilbert 1380 szavazatot kapott. Nagy tiszteletnek örvend Bota bur tábornok vitéz neje, akire 3091 szavazat jutott.

A folyóirat leközi a megválasztott akadémikus asszonyok névsorát s átadja őket a halhatatlanságnak. Életrajzukat is elmondja, de bocsánatot kér az olvasóktól, hogy születésük évét nem közli. Mert ez még az akadémikus hölgyeknél is diszkrét dolog...

Ingyen kenyér!

— Ujabb adományok. —

Arad, december 31.

Ujévi üdvözetek megváltása címén Joób Gusztáv ur 10 koronát küldött ma az ingyen kenyérre, Papp Aladár ur pedig 9 kor. 98 fillért szedett össze gyűjtő ivével. Klein Ignác aradi sütőmester tiz korona értékű kenyeret ajánlott föl, amit rögtön szállit, mihelyt a kenyeres bolt megnyilik. Barkó Ferenc ur 4 koronát küldött, Hammerschlag Géza ur pedig másodsor is gyűjtött e nemes célra s ezuttal 1 kor. 72 fillért mutat ki ivén.

A begyűlt összeg kimutatása itt következik:

	Korona
Joób Gusztáv gyűjtése	10.—
Klein Ignác (kenyérben)	10.—
Papp Aladár gyűjtése	9.98
Barkó Ferenc gyűjtése	4.—
Hammerschlag Géza gyűjtése	1.72
Mai gyűjtésünk eredménye	35.70
Hozzáadva a tegnapi kimutatott	2057.66
Eddigi összes gyűjtésünk	2093.36

Papp Aladár gyűjtése.

Westmann Irénke, Westmann Alfréd, N. N. 40—40 fillér, Prokopecz Anna, Blaustein Alajosné, K. K., Noránt Istvánné, Gyarak Istvánné, K. Ede, I. Antalné, Meer Böske, Walder Tibor, Walder Szerén, Papp Aladár, N. N. Roth Frigyes, Baranyay József, Lunyacek Katalin, Nagy Istvánné, N. N., N. N., Vasváriné, M. I., Egy vigéc, Egy zsidó, Patilius, N. N., L. F. S., N. N., Cz. I., Nádler József, Beck Richard, Komlós Tibor, N. N., Cs. A., Cs. I., S. Julis, Wagner Pál, Nagy István 20—20 fillér, Zehiesche Gyuláné 14 fillér, Austenner Alajos, Lind, K. Samu, Csépes Jánosné, Krausz Paulin, Kohn Ilona, H. F., Weinberger Mariska, N. N., N. N., Herzog György, W. P. és D. I. 10—10 fillér, I. M. 8 fillér, K. N. 2 fillér. **Összesen 9 korona 98 fillér.**

Hammerschlag Géza gyűjtése. T. G. 40 fillér, Kasinó 30 fillér, N. N., S. M. A. 20—20 fillér, N. N. 12 fillér, N. N., N. N., N. N. 10—10 fillér, N. 6 fillér, N. N., N. N. 4 fillér, L., W., M. M., N. N., W., N. B., H., N. N. 2—2 fillér. **Összesen 1 korona 72 fillér.**

Az adományokat a kiadóhivatal címére kérjük küldeni.

Gyűjtőívvel mindenkinek, a ki hozzánk fordul, szívesen szolgálunk.

SPORT.

+ Az aradi tornaegyesület választmánya tegnap tartotta meg az elmúlt évben u'olsó gyűlését. A gyűlésen, az elnök és alelnök akadályozva lévén a megjelenésben, Szél Ernő választmányi tag elnök-helyettes vezetése alatt: Schmidt János dr., Jancovics Ferenc, Reimiger Samu, Kómvics József, Visi Ferenc, Szilárd Győző és Nagy Sándor voltak jelen. Uj működő tagokul fölvetettek: Haslinger Ferenc, Kántory József, Zoltai Máttyás, Kánitz D. zso Pártoló tagul fölvetetett: Brassay Ernő. Matusik Márton művezető helyettes jelentése nyomán a torna- és vívó órák látogatásáról következő jelentés tétetett: november hónapban tartott összesen: 9 tornaóra, részt vett e 9 órá-

ban összesen: 184 tornász, egy órára esik középszámmal: 24 tornász. Vívó óra tartatott novemberben 8, részt vett e 8 órában 60 vívó, egy órára esik közép számmal: 8 vívó. Decemberben tartatott összesen: 8 tornaóra, részt vett e 8 órában összesen: 169 tornász, egy órára esik középszámmal: 21 tornász. Vívóóra tartatott decemberben 8, részt vett e 8 órában összesen 51 vívó, egy órára esik közép számmal: 6 vívó.

Körmives József pénztárnok jelentése szerint pénztári maradvány november 6-áról: 9292 kor. 83 fillér. Befolyt november és december hónapokban 502 korona. Kiadás november és december hónapokban: 404 64 kor., maradvány: 9390 19 korona.

Megrendelt a választmány a körmőcbányai m. kir. pénztári hivatalnál egy drb. éremverő párt és 12 drb. ezüst, 12 drb. bronz-éremet versenydíjakkal. Az elnököt és alelnököt ért családi gyász eset fölött a választmány részvéteinek jegyzőkönyvileg is kifejezést adott s elhatározta, hogy elnöke rokonának temetésén testületileg is részt vesz. Ezután az 1901. évi közgyűlés idejét állapította meg a választmány, mely 1902. március hó 10-én délelőtt 11 órakor a városháza emeleti kis gyűléstermében fog megtartatni.

Ezután a folyó ügyek letárgyalásával az ülés befejeztetett.

A waggongyár nyilatkozata.

(Az elbocsájtott munkások.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 31.

Az aradi waggongyárból — mint említettük — 250 munkást bocsájtottak el munkahiány miatt.

Jó ideje, hogy ez a csapás előrelátható volt. A gyárban oly kevés a munka, hogy a vezetőség már régen szükségét érezte egy csomó munkás elbocsájtásának, mert a régi létszámot nem lehetett foglalkoztatni.

A waggongyár vezetősége azonban nem akarta télvíz idején utnak eresztieni embereit, tehát más megoldást keresett. Leszállította a munkaidőt hat órára. Ez által csökkent ugyan valamennyinek a keresete, de legalább nem kellett néhány száz embert teljesen munkanélkül hagyni.

Ezzel az eszközzel ideig óráig mégis elodázták azt, a mi most végre elkerületlenül vált. A gyár ugyanis oly kevés munkával rendelkezik, hogy embereit most már hat órán át sem bírja foglalkoztatni. Hiába remélték, hogy a körülmények javulni fognak. Németország gyáraiban nagy a pangás, az ottani vállalatok igyekeznek bármekkora konkurrencia árán is elhárítani a külföldi megrendeléseket. Ez teljesen lehetetlenné tette azt, hogy az aradi waggongyár megrendelést kapjon a külföldről. Az állam szintén ígért megrendelést, de nem fogantatosította azt.

A körülmények nyomasztó hatása alatt az aradi waggongyár a múlt hét folyamán kénytelen volt munkásainak létszámát kétszázötvennel megapasztani. 250 munkást elbocsájtottak a gyárból.

Nincs vállalat, melyről feltehetnők, hogy szívesen tesz ilyesmit. Hiszen ez nemcsak a munkásokra csapás, hanem érzékeny veszteség magára a gyárra nézve is.

Erről a szomorú ügyről több hirlapi közlemény jelent meg, a melyekre a waggongyár ma a következő sorokban reflektál:

Az „Aradi Közlöny“ tekintetes szerkesztőségének Arad.

Vonatkozással a különböző lapokban foglalt munkásaink elbocsájtására vonatkozó helytelen közleményekre, szíveskedjék becses lapjában a valódi tényállásnak megfelelőleg a következő helyreigazítást közölni.

Gyárunk munkásállományának fenntartása a folyó év végéig csak nagy pénzalapozatok árán és redukált munkaidő alkalmazásával volt lehetséges.

Tény az, hogy az egyes osztályokban beállott munkahiányt következtében 250 munkást kellett elbocsájtanunk. Azonban a lapokban kilátásba helyezett további 750 munkás elbocsájtása téves információk alapul, miután további elbocsájtások foganatosítása nincs szándékunkban.

Arad, 1901. december 30.

Kiváló tisztelettel

Weitzer János,

gép, waggongyár és vasöntőde részvénytársaság Aradon.

Igy szól az igazgatóság nyilatkozata.

Kivánatos volna, hogy az állam az ígért megrendeléssel mielőbb segítségére jöjjön az aradi waggongyárnak, s lehetővé tenné, hogy az elbocsájtott 250 munkás újra munkába állhasson.

A kereskedők Szilveszter-estéje.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 31.

Vigan bucsuzott el az ó-évtől a kereskedők köre. Elfelejtve minden gondot but, a vigság ütött tanyát ezen az estén a Központi szálló termeiben. Volt ott komoly és tréfás zene, párjelenet, felolvasás, képvetítés.

Az első szám Scherhag Ernőné urnőé volt. Az ő ismert művészetével játszotta el zongorán Chopin Palonaisát. Utána Szeghő Sándor kínai nyitányát adták elő nagy tetszés mellett Scherhag Ernőné urnő, Doka Miklós, Goldzieher Albert, Goldzieher Márton, Holzer József, Kadelburger Ede, Mayer Ede, Schattelesz József, Scherhag Ernő, Szeghő Béla, Szeghő Sándor, Stöhr Mátyás urak.

Gabányi kedves párjelenete, a „Hipnotizmus“ volt a következő szám. Az egyik szereplő Naschitz Ella urhölgy volt, ki sok bájjal és közvetlenséggel játszott. Partnerre Faragó Rezső a kör titkára volt, ki ez alkalommal új oldalról mutatkozott be. A zajos tapsok neki ép úgy szóltak mint hölgytársának.

Szeghő Sándor a távozó zenetanár humoros zenezámát „Mayer Ede buja és öröme“ adták elő ezután a első számban szereplő zenészek, kik Szeghő karmesterükkel együtt zajos tetszés-nyilvánításban részesültek.

Az utolsó pont Kormos Sándor humoros felolvasása volt a kör intimitásairól. A felolvasást Weisz Hugó fényképész kitűnően vetített képei kísérték, a melyek eredetiségüknél fogva nagy tetszésben részesültek.

Ezután kezdetét vette Gyurkovits bandája mellett a tánc s mulatság, amelyet Tedeschi Viktor elnök, Szojka János, Doka Miklós, Klein Sándor, Faragó Rezső rendeztek, mely még a hajnali órákban vig hangulatban folyik.

Jelen voltak:

Leányok: Basch Istvánka, Benne Ilonka, Bernát Regina, Doka Boriska, Eichner Szeréna és Vilma, Fischer Zsófia, Grosz nővérek, Jovanovics Vilma, Kohn Irén, Kohn Margit, Klein Reginke, Meisl Berta, Naschitz Elza, Pollák Eszti, Pollák Hajnal, Pichler nővérek, Polgár Janka, Reich Veronka, Stern nővérek, Schauer Szidi, Schwarcz nővérek, Ungár Jenni B.-Csaba, Zorer Justin.

Asszonyok: Aufrecht Miksáné, Assael Ad. Abr.-né, Beck Józsefné, Berger Józsefné, Baumann Jánosné, Baumann Ignác, Csillag Lajosné, Deutsch A.-né, Donáth Simonné, Eichnerné (Györök), Fischer Nándorné, Feszler Károlyné, Glück Dezsőné, Grünberger Jenőné, Guld Emilné, Hackerné, Jovánovits Antalné,

Keppich Zsigmondné, Kohner Jakabné, Krausz Samuné, Krausz Arnoldné, Dr. Kleinné, Dr. Löwinger Miksáné, Mayer Edéné, Menczer Jakabné, Meisl Józsefné, Meer Arminné, Nádler Lajosné, Pick Ernőné, Polgár Sándorné, Pollák Arnoldné, Rosenberg Lipótné, Rotnschein Mórné, Ruzsonyi Endréné, Sauer Józsefné, Schwarcz Vilmosné, Szücs F. Vilmosné, Szalay Zsigmondné, Schick Dávidné, Scherhag Ernőné, Sági Henrikné, Weinberger Jánosné.

HIREK.

Búcsú az esztendőtől.

En sirva nézem távozásod,
Habár nem hoztal semmi jót,
Megmutogattad — mint gyereknek,
Ha sirva fakad — a valót.

De nem váltottad be valóra
Aranyfürtös ígéreted . . .
En sirva nézem távozásod
Pihenj nyugodtan, ég veled!

Tan jó még hajnal virradással,
A gyászfelleg is szétoszol.
De elfecsérelt ifjuságom,
S te vele járó tarka álom
Ti nem lesztek akkor sehol.

Ujévi zsarolások.

— Egy költséges divatról. —

Arad, december 31.

Ismét olyan napra virradunk, amelyen többször el-elmélázunk a társadalom ama ócska és elavult szokásai között, melyeket szeretnénk eltörölni, de amelyeket évről-évre avval a csendes rezignációval élünk át, hogy ezen segíteni nem lehet.

Hányszor emelte fel tiltakozó szavát az új évi üdvözlések nyomán járó hadisarcok ellen a józan ész, s hányszor fogadkozott minden okos ember, hogy ennek az ostoba adófizetésnek egyszersmindenkorra véget vet. De hiába.

Az ilyen abusus ellen csak akkor támad fel a társadalom, mikor a csuf divat már kiűritette a zsebüket s mire visszafordul az alkalom, újra zsebébe nyúl minden ember s ad boldog-boldogtalannak, aki boldog újévet kíván.

Ennek az évek hosszú során valóságos keresetforrássá kiformálódott visszaélésnek immár jellegzetes képviselői vannak.

Igy újévkor olyan alakok bukkannak föl ajtónk előtt, kiket évközben alig-alig látunk, de akik újév hajnalán már ott alkalmatlankodnak, mint az újévi pumpolások prototípusai.

Sajnos, ez a jogtalan sarcolás már polgárjogot nyert, s az újévi üdvözlések, jobban mondva az újévi pumpolások eme hiénáit nemcsak türik, de szívesen is látják a jobb házakban.

Később aztán, mikor a jogtalanul megkopasztott publikum anyagilag érzi ennek a titkos szokásnak a terhét, ama jobb kor után kezdünk fohászzkodni, melyben benő a mi, s velünk együtt többi megzsarolt embertársaink fejelágya.

Ilyenkor kezdjük belátni, hogy nem föltétlenül szükséges az ajtón kidobni a pénzt, s kezdjük belátni, hogy sokkal észszerűbb dolog szóval megköszönni az újévi üdvözléseket, mint baksissal, melyet a pumpoló gratulánsok különben is csak avval érdemelték ki tőlünk, hogy minden újév napján eszükbe jut a házszámunk.

Ideje volna már, hogy aki mindenhez hozzá tud szólni, az újévi zsarolások megszüntetéséről is mondana gy beszédet. Vilmos német császár.

Akkor foglalkozna vele, ha a társadalom nem is, de legalább egy csomó ujság.

A korai szerelem.

— Dráma a szerető ablaka alatt. —

Arad, december 31

Megemlékeztünk röviden arról a szerelmi drámáról, melynek áldozata *Petkó Vince*, a temesvári főreáliskola 17 éves tanulója.

Temesvári tudósítónk ma a következő részleteket jelenti ez ügyben:

Petkó még Karánsebesen szerelmi viszonyt folytatott egy már nem fiatal leánnyal. A leány anyja tudta ezt. A diák apja értesült erről és Temesvárra hozta fiát iskolába. Az anya a leányával utána jött. Maradt minden a régi-ben. *Petkó* apja most már erélyesen lépett föl és a bűnös anyát vonta kérdőre, a ki azután kitétte a diák szürét. A diák ezt — szerencsétlenségére — komolyan vette és *Ebner* Emilia vasut-utczai ablaka alatt vasárnap hajnalban kioltotta életét.

Eddig a dráma, a mely egyedül csak *Petkó* József csókai tisztartóra és családjára szomorú hatása.

A dráma részletei már mindennaposak.

A szerelmi viszonyt még Karánsebesen szőtte a tizenhétéves *Petkó* Vince özv. *Ebner* Anna leányával, a huszonöt éves Emiliával, a ki Temesvárott a dohánygyárban kapott alkalmazást.

Mikor *Petkó* apja *Ebner* Annának szigorúan meghagyta, hogy vessen immár véget a tarthatatlan állapotnak, a leány anyja ugylátzik szigorúan járt el. Az érzelgős bucsu szombaton játszódtott le *Ebnerék* lakásán és vasárnap hajnali négy órakor a leány ablaka előtt egy forgópisztoly dörrenése jelezte a dráma végét.

A diák kezdetleges sorokban vesz bucsut szüleitől és szerelmesétől. Boldogtalannak mondja életét, mert oly korán izlette meg a mámorító szerelmet.

Kihült testét a józsefvárosi halottas kamarába szállították, a honnan örök nyugalomra helyezik.

— **Ingyen baleset-biztosítás.** Az Aradi Közlöny az 1902. évben is ingyen biztosítja baleset ellen minden előfizetőjét, ki a lapunk ujévi számához mellékelte kérdőívet kitöltve, kiadóhivatalunkhoz vissza juttatja.

Az ingyen-biztosítás kedvezményét, a biztosító társasággal kötött egyezés folytán csak azon t. előfizetőink élvezhetik, kik az előfizetési összeget legkésőbb a hó 5-ig beküldik.

— **Szerelmi regény a bajor udvarban.** Ismét egy szerelmi regény van készülöben egy fejedelmi udvarban, a melynek kezdete meglehetősen romantikusan indul. *Cramer-Klett* lovag dús gazdag gyártulajdonos rövid idő alatt a második nagy birtokát ajándékozta a benedek-rendieknek, dacára, hogy protestáns ember. Így legutóbb *Wessobrunn* adta a rendnek, összes épületeivel. A helység valamikor a rendé volt, de 1803-ban elvették tőlük. Kutatni kezdték, hogy mi az oka a főur bőkezűségének, s ekkor kitalált, hogy szerelmes *Klára* bajor hercegnőbe, s miután a hercegnő nagyon vallásos, ezzel akarja megnyerni kegyét, mielőtt még áttérne a katolikus vallásra. Vajon sikerül-e?

— **Szilágyi Dezső öröke.** A Dunamelléki ev. ref. egyházkerületnek *Szilágyi* Dezső halálával megüresedett főgondnoki állására ma járt le a gyülekezetek leszavazásának határideje. E szavazatok a jövő év január 15-ig az esperesekhez, január 25-ig pedig a püspöki hivatalhoz küldendőek. Ahol az e célra kiküldött bizottság fel fogja botlani. A főgondnoki állásra két jelölt van: *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter és *Darányi* Ignác föld-

mivelésügyi miniszter. Mindketten egyformán tevékeny részt vettek mindig az egyház ügyeiben.

— **80.000 korona Péterfillér aranyban.** A hercegprimás ujévi ajándékul 30.000 koronát küldött a pápának Péterfillérek gyanánt. A szegénysorsu káplánoknak 10.000 koronát ajándékozott. A lefolyt év alatt 108 265 korona kegyuri kiadása volt a primásnak, közművelődési célokra pedig 134.424 koronát költött. — A primás kinevezte *Klinda* Teofil címzetes kanonokot nagyszombati vikáriussá.

— **Merénylet a japáni császár ellen.** Az éj folyamán telegrafálják, hogy a japáni császár ellen egy *Schoram* nevű német ember merényletet követett el. Revolverrel rálőtt a császárra. További részleteket még nem tudnak.

— **Az albirói cím eltörlése.** Fővárosi lapok írják, hogy felmerült panaszok folytán az igazságügyminiszter komolyan foglalkozik azzal az eszmével, hogy az albirói s alügyész-címet eltörlje. Hir szerint az aljárásbírók „járásbírói” címet kapnak, míg a járásbírók élén álló bírónak „vezető járásbíró” lesz a neve. Hasonló szabályozás alá kerülne az „alügyész” cím is. Ennél a címkérdésnél azonban sokkal fontosabb terv is foglalkoztatja az igazságügyminisztert. Arról van szó ugyanis, hogy a IX. fizetési osztályba sorozott albirók, alügyészek nagyobb része a VIII. fizetési osztályba soroztassék, a törvényszéki bírók és ügyészek pedig nagyobb arányban jussanak a VII. fizetési osztályba, oly terv a mely lényegesen javitana a bírói és ügyészi kar legnagyobb részének anyagi helyzetén.

— **Áthelyezett tartalékos tisztek.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a honvédelmi miniszter *Holéczy* János, *Sternfeld* Frigyes, *Hofstätner* József, *Füszfás* Sándor, *Velcsov* Géza, *Krausz* Gyula, *Sik* Elemér, *Holczer* József, *Kummerer* István, *Horváth* Pál, *Schmidt* József, *Hady* Antal, *Argalás* Sámuel, *Szathmáry* Géza, *Ragucescu* Mihály, *Reicher* Lajos, *Adám* György, *Kovács* István, *Kárász* Elemér, *Popovics* János dr., *Eckert* Károly, *Derera* Ede, *Varga* Lajos, *Kreilling* Péter, *Eliás* Simon, *Herrling* Gyula, *Sárközy* Tihamér, *Racsov* Lehel, *Krämer* Adám, *Kádas* Tihamér, *Jurka* Kornél dr., gyalogsági hadnagyokat a lugosi 8. honvédezred tartalékába, *Kemény* David és *Benczur* Jenő hadnagyokat a 38. gyalogezredtől a nagyvárad 4. számú, *Frank* Mihály pedig a szegedi 5. honvédezred tartalékába helyezte át. A lovasságnál *Örley* Györgyöt és *Dombay* Sándort a 3. sz. huszárezredtől a budapesti 1. számúhoz, *Teleky* Ferenc gróft a marosvásárhelyi 9. honvéd huszárezredhez helyezte.

— **A petrozsényi szökevény.** Az aradi rendőrség ma déltán egy rongyos, züllött külsejű fiut kísért be. A fiatal gyerek Arad külvárosában csatangolt s rongyos ruházatával, gyanus kérdezősködésével vonta magára a rendőrszem figyelmét. A rendőrségen azt vallotta, hogy *Delamia* Andrásnak hívják, Petrozsényba való, s 12 éves. Elmondta *Angel* dr. kapitány előtt, hogy megszökött hazulról, mert az apja részeg volt és elverte. Eme bántalmazás miatt eltökölte, hogy világgá megy. Az édes anyja még nagy titokban 4 forint 50 krajcárt dugott a zsebébe. A Piski felé induló vonatra szállott fel tegnap éjjel 12 órakor, majd átszállott a Predeal felé menő vonatra és délelőtt 11 órakor érkezett Aradra, hová munkát keresni jött. Itt Aradon a közműves mesterséget akarja megtanulni. A rendőrség sürgönyileg intézett kérdést Petrozsényba, hogy igaz-e a fiu vallomása. Egyelőre zárva tartják.

— **Az aradi szociáldemokraták munkásgyűlése.** Tegnap számunkban említettük, hogy január 2-án a városházán munkásgyűlés lesz. Mint utólag értesülünk, ez a munkásgyűlés nem január 2-án, hanem holnap, január 1-én lesz. A munkásgyűlést az aradi szociáldemok-

rata-párt intéző bizottsága rendezi s *Institoris* Kálmán polgármestertől meg is kapták már az engedélyt a gyűlésre. A munkásgyűlést az aradi waggongyár elbocsátott munkásainak kérésére hívta össze a pártvezetőség nevében *Ponta* Péter pártelnök, A munkásgyűlésnek, melyet a városháza kistermében tartanak meg, a következő pontjai lesznek: 1) Mit akarnak a szociálisták? 2) A munkások társadalmi és politikai helyzete. 3) A munkanélküliség oka. 4) Mit akarnak a szociáldemokraták?

— **Kegyelem 36 év után.** *Tano* Fülöp 78 éves aggastyán, mint Rómából írják, karácsonyra kegyelmet kapott, miután 36 évig ült a börtönben. *Tano* egy rablóbandának volt tagja s a legügyesebb lövője volt a bandának, sok csendőr esett el fegyverétől. Élettögytiglan volt elítélve, de jó magaviselete miatt most haza engedik feleségéhez és két férjes leányához.

— **Öngyilkosságok statisztikája.** Az elmúlt évben, a városi orvosi hivatal kimutatása szerint, az öngyilkossági kísérletek száma éppen annyi, mint a tényleg véghez vitt öngyilkosságoké. Eme kimutatás szerint 1901. évben az öngyilkossági kísérletek száma 20 volt. Ebből legtöbb volt a lövés, azután a marólug szerepel, majd pedig a véredények átmetszése és a kutbaugrás. A halálos kimenetelű öngyilkosságok száma szintén 20 volt, ebből akasztás 7, lövés 5, mérgezés 3, vízbeugrás 2, véredények átmetszése 2 és szándékosan előidézett vasuti elgázolás 1 esetben fordult elő. Kellemetlen ujévi statisztika ez.

— **A férj és a szerető.** Emlékezetes az a halálos végű párbaj, mely nemrégiben Bécsben lefolyt. *Löwenfeld* gyáros kihívta feleségének szeretőjét, *Szojka* huszárhadnagyot s a párbajban agyonlőtte őt. *Löwenfeld* ellen emiatt büntető eljárást tettek folyamatba, de a király — mint tudósítónk telegrafálja — ma rendeletileg megszüntette az eljárást.

— **Az iparhatósági megbizottak elnöke.** Az iparhatósági megbizottak ujonnan választott testülete ma délután ülést tartott, melyen egyhangulag *Weisz* Sándort, a *Weisz* Mór és fiai cég heitáját választották meg elnökké.

— **Halálozás.** *Reiner* Adolf tegnap délután 58 éves korában meghalt Aradon.

— **Draga királyné öcsöce.** Szerbiában nagy volt a fölháborodás, amikor nire járt, hogy *Sándor* király feleségének az öcsöcét, *Lunyevicza* Sándort szemelte ki a szerb trón örökösének. A garázda hadnagyocskák nem nagyon népszerűek Szerbiában s s a szerb nép valószínűleg örömmel fogadja azt a hírt, a melyet most jelentenek Brüsszelből. E hír szerint ugyanis *Lunyevicza* Sándor odaérkezett s beiratkozott a katonai akadémiába. Draga királyné öcsöce a belga hadsereg kötelékében három évig fogja tanulni a katonai tudományokat.

— **Katonai előléptetés.** *Babescu* Elek tényleges szolgálatban levő honvéd-tiszthelyettes hadnagygyá neveztetett ki.

— **Sarah Bernhardt „kincses” kosztümje.** Az „Aiglon”, amelyben *Sarah Bernhardt* nap nap után fellép a párisiak előtt, immár nem vonz olyan nagyszámú közönséget a színházba, gyakran cibálják elő *Sardou* Theodoráját a feledékenység homályából. A művésznő, mint Párisból írják, hihetetlen előkészületeket tesz, hogy a Theodorában még egyszer megszerezze azt a nagy elismerést s sikert, amelyet az Aiglon-ban aratott, akkor, amidőn még az ujdonság varázsszal bírt *Edmond* Rostand darabja. Olyan kosztümöket készített, amelyeknek pazar kiállítását bámulatba fogja ejteni a színház közönségét Byzanti képek s mozaikok mintájáról készített kosztümjeit, a darab szenzációja azonban Theodora ékszere lesz. A hat darabból összeállított ékszer tiszta aranyból s valódi drágakövekből készül s gyöngyökkel rakják ki. A diadém felett lepke

terjeszti ki szárnyait s két oldalt gyöngysor függ a diadémen. A jogar egy és egynegyed méter hosszú, alsó vége hegyi kristályból kivágott oroszlanfejen fog végződni. A császárné köpenyének gallérját ezüsttel szövök át s drágakövekkel díszítik, a gallérról gyöngyös rojtok függenek le. Az öt nyolc sománcos plagnetteből áll, a melyek mindegyike csattal záródik a másikkal. A leölgő zseb arannyal s drágakövekkel van fedve, ebben egy villa s kanál van, amelyekkel Theodora császárné szokta volt megízlelni az éledeket. A két relikvia Theodora császárné idejéből való. Mesés kiállítású lesz a császárné töre is, amelyet Sarah Bernhardt a hajában fog hordani. A tör markolata két összezsavaródott kígyó a penge egyik oldalára „Theodora” másik oldalára „Sarah Bernhardt” név van bevésve s arannyal kirakva. Az egész kosztüm különben pazarul fel lesz díszítve mesésértékű drágakövekkel s ha a Theodora reprizének nem is lesz olyan nagy sikere, de Sarah Bernhardt kosztümje szenzációt fog kelteni s egy időre aligha el nem homályosítja a fAiglont!

— **Ujévi üdvözlések megváltása.** *Institoris* Kálmán polgármester tudvalevőleg az ujévi üdvözlések megváltása céljából gyűjtőívet bocsátott ki. Az ezen gyűjtőíven befolyt összegeket a városi árva-ház javára szánta. A gyűjtőíven a következők váltották meg az ujévi üdvözléseket: *Institoris* Kálmán 10, *Robitzek* Agost dr. 4, *Varjassy* Lajos 4, *Virágh* Lajos 4, *Kádás* Kálmán 4, *Sarlot* Domokos 4, *Dálnoki-Nagy* Lajos 19, *Pekár* Károly 2 és *Dániel* Kálmán 4 koronával.

— **Az angol nők játékszenvedélye.** Mesés dolgokat beszélnek arról, hogy az angol arisztokrata körökben a nők között mennyire el van terjedve a kártyajáték. Sokkal nagyobb szenvedélyvel játszanak, mint a férfiak és sokkal több időt eltöltenek vele. Előkelő angol hölgyek ma már nem járnak zsurokra, nem járnak bálókba, mulatóhelyekre, nagyon rövid ideig tart az ebédjük, hogy annál több ideig kártyázhassanak. Nyáron faluhelyeken húzódnak meg a társaságok és itt az egész idejükét kártyázással töltik el. Nagy szenvedélyvel játszanak az éltes korú nők épen úgy, mint a fiatal lányok. Egy előkelő asszony rövid negyedév alatt 140.000 márkát veszített el kártyán, egy másikkal pedig el kellett adnia összes ékszereit, hogy kártyaadósságát kifizethesse. Kora reggeltől sokszor másnap reggelig egyfolytában kártyáznak az angol hölgyek. Az ügyes fiatal embereket szívesen látják maguk között. A kártyajáték szenvedélye átragadt az egész fiatal lányokra is.

— Két leányom van — írja egy angol asszony, — mind a kettő ünnepezt szépsége volt eddig a szalonoknak, de most — mivel apjuk nem engedi őket játszani — nem mehetnek sehová.

A nők között a kártyázás már az egész angol bitodalomban el van terjedve.

— **Öngyilkossági kísérlet a kaszárnyában.** Vasárnap éjjel a szegedi gyalogsági kaszárnyában lövés dördült el, melylyel egy halálra keseredett tizedes akarta kioltani életét. *Pásztor* Tivadar, egy adai vaskereskedő fia, 18 éves korában önként állt katonának. Eddig két esztendő szolgálta a daliás legény, akinek semmiféle összekoccanása nem volt a főlebbvalóival és bajtársaival. Egy hónappal ezelőtt négy napi kaszárnyafogságot szabott ki rá a kapitánya. A káplár azzal vigasztalódott, hogy karácsony ünnepére letelik a büntetése és aztán hazamehet a családjához. Ebben a reményében csalódott. A kapitány ugyanis kijelentette, hogy a kaszárnyaárístimot hét napi egyessel tetézi. Így hát *Pásztor* nem mehetett haza. Tegnapra kimaradási engedélyt kapott. A bus legény borbán kereste az enyhülést. Ivott, mulatozott, majd éjjeltájban a kaszárnyába ment. Bajtársai már aludtak. *Pásztor* elővette Mannlicherét, éles töltényt tett bele, aztán leült a ládjára, elsütötte a fegyvert, melyből a golyó

gyomrába furódott. A patron áthatott a belső részekben és a derékon jött ki. A lövés zajára ijedten ébredtek föl a szobában lévő katonák. *Pásztor* eszméletlenül feküdt vérben. Előhívták az ügyeletes tisztet, akinek intézkedése folytán a sebesültet a csapatkórházba szállították. Az öngyilkos életben maradásához biznak az orvosok. A kapitánya fölkereste az öngyilkosjelöltet és így szólt hozzá:

— Mért lőtted meg magadat?

— Ostobaság volt, jelentem alásan kapitány ur! — szólt és jót mosolygott hozzá. Az ezredparancsnokság *Pásztor* Tivadar szüleit értesítette az esetről.

— **Egy kabát — egy pofon.** Mulatságos eset történt ma egyik helybeli ruhakereskedésben. Egy intelligens formájú fiatal ember állított be a ruhakereskedőhöz s jobb minőségű télikabátot kért. A kereskedő a legjobb portékájából hozott választékot. A fiatal ember — úgy látszik, nem nagyon válogatós — csakhamar ki is szemelt egy szép barna kabátot. Már-már megalkudtak, mikor egy másik fiatal ember bős oroszlán módjára rontott a boltba és egyenesen a kabátot vevő fiatal embernek ugrott:

— Végre rád akadtam, meghalsz kutyá! — mondá és azzal hatalmas pofon csattant el.

A kabátos fiatalember rögtön átlátta a helyzet veszedelmes voltát s kigyóügyességgel csuszolt ki a barátságatlan karok közül, futásban keresve menedéket. A támadó, bosszútól üzetve, nem akarja elszalasztani az alkalmat és utána. A szegény ruhakereskedő ámulatában szóhoz sem tudott jutni. Csak jó későn jutott eszébe, hogy a szegény megtámadott tulajdonképen az ő kabátjában futott el. De már késő volt. A kereskedő, restelven a dolgot, jelentést sem tett a rendőrségnek.

— **A torontáli fegyelmi eljárások.** Kaffka min. tanácsos torontálvármegyei utjának eredménye (már t. i. fegyelmi eljárások dolgában), mint jó forrásból értesülünk, a következő:

Fegyelmi eljárás indult 3 főszolgabíró, egy szolgabíró és egy számvevő ellen a vármegyei tisztviselők közül. Ezek ellen az u. n. fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat van elrendelve. Közülük két főszolgabíró föl is van függesztve hivatalától. Azonkívül fegyelmi eljárás van elrendelve egy járás-orvos mint *takarékpénztári igazgató* ellen. Az eljárás tehát összesen 6 vármegyei tisztviselő ellen indult meg.

Ezenkívül 3 rendezett tanácsú városi alkalmazott és 8 községi jegyző ellen van a fegyelmi eljárás foganatba téve.

Ezek mindenesetre jelentékeny számok, bár korántsem akkorák, mint az imént egy budapesti könyvnyomató hirdette, aki már 29 fegyelmi eljárásról és 17 fölfüggesztésről beszélt.

— **Nemzetiségi tüntetés egy hangversenyen.** *Barbi* Alice tegnap Lembergben énekelt egy jótékony célu hangversenyen. Az előadás kezdete előtt a rendező-bizottság kijelentette, hogy német zeneszerzők műveit nem szabad előadni. *Barbi* így kénytelen volt csupa francia és olasz darabokat énekelni.

— **Egy reklám orvos bojkottálása** című tegnapi közle. ényünkre vonatkozólag arról értesítenek bennünket, hogy P. drt azért bojkottálják fővárosi kollégái, mert a titkos betegségek reklámszerű biztos gyógyítását hirdeti. A villamfényfürdőknek az ő bojkottálásához semmi közük, mert e kitűnő gyógymóddal P. dr. már csak akkor kezdett foglalkozni, mikor észrevette, hogy orvos-társai mozgalmat készülnek indítani ellene.

— **Uj lap.** *Facseti Ujság* címmel új heti lap indul meg január 1-jével Facseten. Szerkeszti *Rónai* József.

— **Lázadó fegyencek.** Barcelonában az országos fegyintézetben pár hét óta új igazgató van, mert a régít több visszaélés miatt elbocsájtották. A fegyencek azonban az új igazgatóval sehogy sincsenek megelégedve, s lázongani kezdtek. A főkolompot erre az igazgató magánzárkába csukatta. Emiatt nyílt lázadásba törték ki a fegyencek, s le akarták a fegyintézetet rombolni. Csak egy zászlóalj katona segítségével bírták a lázongókat megfékezni.

— **Tragikus halál.** Asakavamurában egy előkelő fiatal földbirtokos tragikus halállal halt ki. Pár hét előtt egy fekete macskát ölt

meg, s a macska kínlódása oly hatással volt reá, hogy azóta mindig szeméi előtt látta a vérző macskát. Lassanként viziói keletkeztek, végre a napokban kitört rajta a téboly. Elkezdett nyávogni s mindenkit meg akart fojtani. A szerencsétlent beszállították a tébolydába hol aztán rövidesen kiszervekedt.

— **A rendőrség ujévi.** Arad város rendőrségének tisztikara ma este 6 órakor tisztelgett *Sarlot* Domokos főkapitánynál, hogy a szokásos ujévi üdvözlésüket átadják neki.

— **Uj honpolgár.** A belügyminiszter ma értesítette Arad városát, hogy *Pelegri* Dávid aradi építési vállalkozót fölvette a magyar állam kötelékébe.

— **Körözött váltóhamisító.** A budapesti büntető törvényszék körözött levelet adott ki *Liptai* Pál ellen, akit azzal gyanúsítanak, hogy atyjának, id. *Liptai* Pál nevére 2 drb 640 koronára szóló váltót hamisított. Személyleírása a következő: Született Kecskeméten, 26 éves, nőtlen, volt joghallgató. Testalkata nyulánk, magas, homloka magas, haja fekete, bajusza kicsiny barna, szeme fekete, szemöldöke fekete, arca hosszús, orra szája rendes, fogai épek, arcszíne barna, beszél magyarul, németül.

— **Az aranyszámár.** Hogy a lélekvándorlásnak a franciák közt is vannak hívei, azt egy párisi újság a következő históriával bizonyítja:

Amióta M. Henriette asszony, egy jómódu és ezenfelül ötvenesztendő falusi hölgy elvesztette a férjét, azóta buskomorság környékezte őt és a legképtelenebb gondolatok kergetőztek agyában. Lassankint fejlődött ki, de annál erősebben fészkelte te azután magát a busuló özvegy agyába az a sajátságos gondolat, hogy férjének a lelke, a naponta reggelente lakása előtt megjelenő tejesember — számarába kötözött. Amióta ez a meggyőződés kialakult, azóta roppant jól ment a dolga a számárnak. Minden reggel megtraktálta a busuló özvegy a jámbor állatot mindenfélével, ami a számár izlése szerint kívánatos eledel. De nem csupán enni adott neki, hanem selymes takarókat is ajándékozgatott a számár gazdájának azzal a meghagyással, hogy a szegény állatot védje és óvja az idő viszontagságai ellen. Ennek a sok gondoskodásnak ellenére is egy napon számár nélkül állított be az özvegy asszonyhoz a tej-liferáns. Nagy lett a rémület, de megnyugtatóan hangzott a paraszt válasza, hogy a számár meghült ugyan, de állapota nem ad aggodalomra okot. Az özvegyasszony ötven frankot adott át a ravasz tejfaras parasztnak azzal a meghagyással, hogy rögtön hívasson szakértő orvost a beteghez s egyben megígérte, hogy estére személyesen is meg fog jelenni a beteg számár — istállójában.

Estére csakugyan meg is jelent az özvegy az istállóban és ott találta az állatorvost. A diplomás férfit elmagyarázta a baj komolyságát s miután egyre sötétebb diagnózist csinált, végül kijelentette, hogy volna ugyan még remény és van lehetőség megtartani az élet számára a beteg számarat, csak hogy az igen drága gyógykezelés által érhető csak el.

— Mibe kerül a a gyógymód? — kérdezte a megrémült özvegy.

— Ötszáz frankba! — válaszolt a barom-orvos.

— Azonnal meghozom a pénzt szólt nagy sietve az özvegy és nemsokára vissza is tért s átadta a gyógykezelés költségét — a két körmfont csalónak.

Az egész históriát pedig a rendőrség fedezte föl. A beteg számárért remegő özvegyasszony ugyanis elpanaszolta aggodalmait a szomszédnőnek s így azután szájról-szájra egész a rendőrség füléig hatolt el a tejesember arany számarának tanulságos történet.

— **Adományok az aradi Kossuth-szoborra.** Az aradi Kossuth szoborra ujabban a következő adományok érkeztek be: Magyarvárosi polgári jótékonycélu asztaltársaság 20 korona, Rudolf asztaltársaság 10 korona, Erzsébet asztaltársaság 5 korona, Denzig asztaltársaság 5 korona, Pankov Viktor 46. sz. gyűjtőívén 5 korona, Rudolf asztaltársaság közgyűlésén Borhegyi gyűjtés 4 korona 20 fillér, May K. és fia 118. sz. k. gyűjtőívén 4 korona. Szidor János névnapján Borhegyi gyűjtés 3 korona 72 fillér, Tenzlinger Károly 3 korona, Jókodv asztaltársaság karácsony estén 2 korona 08 fillér. Csizmás Szilárd 2 korona. May Soma 15. számú gyűjtő ívén 1 korona 60 fillér, May Soma szip-

káért 1 korona 50 fillér, Herzog Miksa 1 korona, Lübeck Herman 36 fillér, 118. számú keresk. gy. iven May János, Róza, Kata, Erzsé 1—1 korona. 46. sz. gy. iven Schmeide Rudolf Bécs 2 korona, Molnár G. A. Bécs 3 korona. Alladák 1901. december 31-én 7657 korona 11 fillér. A Kossuth-szobor bizottság felkéri azon üzlettulajdonosokat, akiknél gyűjtőív van, hogy a befolyt összeget és az ívet a bizottság címére elküldeni sziveskedjenek, miután az évi leszámolást most eszközlik.

— **A Mars rejtélyes csatornái.** A Mars csatornái rejtélyes módon megkettőződtek. Ezeket a csatornákat eddigelé a legtöbb csillagász óriási méretű mesterséges víziutaknak tartotta. Ujabb vizsgálatok szerint e megkettőzések csak optikai csalódások, melyeknek oka távcsöveink lencséinek szerkezeti hibáiban rejlik. De ezt az új magyarázatot sok csillagász nem fogadja el, úgy, hogy a Marscsatornák rejtélyes megkettőződésének kérdése még mindig nincs végleg tisztázva.

— **A legszebb matt fényképek** Honisch L. István ndvari fényképész, akad. tag műtermében készülnek. A legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék. Bármilyen régi fényképek után készülnek nagyítások. Vasuti szabadjegyekre 6 visit kép 4 korona.

— **Katonazene a Kass-vendéglőben.** Holnap, újév első napjának estéjén a Kass-féle vendéglőben hangversenyt tart a házezred zenekara.

— **Ha fogytán vannak névjegyei,** ne hagyja azok megrendeléseit utol-ó percre, mikor már szűksége van azokra, hanem rendelje meg az *Aradi Nyomda Részvénytársaság*-nál (telefon 151.) ahol elegáns, ujdívatu betűkkel nyomtatottakat, valamint szép litografiai betűkkel írottakat készítenek.

— **A mai nyíltéri közleményünkre,** melyet Porter Vilmos Nagy-Aruhaza tesz köze, felhívjuk a tisztelt olvasóink figyelmét.

— **Köszönetnyilvánítás.** Újév alkalmával „Az első magyarvárosi asztaltársaság” két megbízott tagja által a városi szegényházi ápoltak közt 80 koronát osztatott ki. Fogadja a társaság e helyen is ezen nemesszívű adományért a szegény ápoltak hála köszönetét.

— **T. Üzletfeleink szives tudomására** hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Budapest főváros elsőrangú szállodáia** az *Angol királynő szálló* (Deák Franc utca 1) melyet különös figyelmébe ajánlunk a fővárosba utazó közönségnek. A szálló tulajdonosa: *Palkovics Ede* — mint értesülünk — jutányos árkedvezményben részesíti vendégeit.

— **x— Házi ivó kúra** szenvedőknek, kik a nyári hónapok alatt Karlsbad, Marienbad vagy egyéb gyógyhelyeket keresik fel, szükséges, hogy időnkint otthon is tartsanak ásványvizkurát. Mindazoknak, kik ily ivó kurát tartanak, szükséges megemlíteni, hogy mennyire előnyös egy oly szerhez folyamodni, mely a szervezetet a vér tisztítása által a kúra biztos sikeréhez segíti. Ennek eléréséhez okvetlen szükséges a természetes alkalikus savanyuvíz, melyek közé legelsősé a Krondorfi-féle sorolható. Biztos gyógyhatásánál fogva ezen ásványvíz az orvosok által mint leghatásosabb asztali és gyógyvíz ajánlatik.

— **x— Időről időre jó,** ha emlékeztetünk arra, hogy mi hasznosat mulasztottunk, mi előnyösét nélkülöztünk. Így tíz esztendő óta, a mindennapi kávéasztalra kiválóan fontos új bevezetést a családok nagy száma saját előnyére figyelemben tartja és állandóan ápolja. Szükségét érezzük azonban még mindig annak, hogy minden háziasszony és anya figyelmeztessék arra, hogy a ma már mindenütt a legjobb sikerrel bevezetett Kathreiner féle Kneipp-maláta kévé mint pótlék a babkávéhoz, a kávéitait nemcsak ízében lényegesen finomítja, hanem ezt egyúttal, a mi pedig igen fontos, az egészségre nézve előnyöse teszi. Egyszerű fogalom szerint sem létezhetik ideálisabb kávévegyület mind az, a mely a kellemes és kedvelt babkávét a honi maláta egészségi előnyeivel egyesíti, a mint ez az eset a Kathreiner féle Kneipp-maláta kávéval oly fölülmulhatatlan módon felforog. Ez továbbá azt az összehasonlíthatatlan előnyt bírja, hogy „tisztán” azaz minden babkávő hozzáadás nélkül is, igen kellemes

kávéval bir, és ezen okból mint legjobb pótlás ajánlatik ott, a hol a babkávő orvosilag mellőzötteti rendeltetett. Nem eléggé hangsúlyozhatjuk, hogy csak is a „valódi” Kathreiner, az ismert eredeti Kathreiner-csomagokban mutatja fel mind ezeket az előnyöket, a melyekkel a még mindig felmerülő utánzatok, az ugynevezett „nyitott áru”, a mi nem egyéb mint egyszerűen pörkölt árpa avagy maláta, sohasem bírhat.

Abdul Kérim díszkardja.

(Szűcs pátri a szultán előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 31

A mult hetekben az összes fővárosi lapokat bejárta az a hír, hogy azok a volt egyetemi polgárok, a kik 1877-ben díszkardot adtak át Abdul Kérim pasának, a győztes török hadvezérnek, január hóban összejönnek, hogy megjubilálják a díszkard átadásának napját.

Az egyetemi ifjuság akkoriban rendkívüli barátságos érzelmekkel viseltett a törökök iránt s az ifjuság eme törökbarát érzelmeinek tulajdonítható, hogy Abdul Kérim pasát, egy díszkarddal lepték meg. Ezt a díszkardot Szűcs „pátri”-val az élén egy küldöttség vitte Konstantinápolyba, s ez alkalommal Midhát pasa a török szultán fővezére is fogadta a magyar egyetemi ifjuságot. Erről a fogadtatásról Tóth Béla a következőket írja:

Méltóztatnak tán még emlékezni rá, hogy mink magyar deákok 1877-ben díszkardot vittünk Konstantinápolyba Abdul-Kérim basának, az öreg hadvezérnek, ki Gyunisznál megverte a rácsokat.

Nagy vala a mi becsületünk Konstantinápolyban. Vendégül látott bennünket maga Midhát basa is, a dicső emlékü nagyvezér. (Bukása és száműzése előtt egynehány nappal.) Ebéd után a nagy ember cserélet tartott közöttünk, deákok között.

Hogy milyen cserélet volt az? Epenséggel nem közönséges, tessék meghinni.

Elsőnek került sorra egyik vezérünk, Szűcs Gyula, a nálunk országszerte ismert „pátri”.

Oda kellett ülnie a kerevetre a nagyvezér mellé. És mostan tessék beszélgetni. Midhát basa nem tudott magyarul. Pátri nem tudott törökül. De Midhát basa tudott franciául is. Pátri ellenben nem tudott franciául, csak magyarul. Azonban gróf Széchenyi Ödön tudott franciául is, magyarul is. Tehát lehet értekezni, ha a tüzoltó gróf közvetítőül szolgál, Széchenyi pedig szívesen szolgált.

Lekuprodott a nagyvezér meg a magyar jogász közé, egészen keleti módon teljesíteni a tolmács tisztét. Ez némi ceremóniával jár. Mikor az ember így másnak révén szólani akar valakihez, először köszönti azt a vaiakit (homlokát, ajkát és mellét érintvén a jobb kezével, annak jeléül, hogy gondolja, valija és érzi a tiszteletet), aztán ugyanezzel a tisztelegéssel fordul a tolmácshoz. Akihez fordulnak, fogadja a köszöntést, fogadja a tolmács is; és csak ennek utána kezdetünk beszélni. Mondókánk befejeztével a tolmács megint tiszteleg nekünk is, a másíknak is azon a három módon, mi szintén, valamint a megszólított is. Szakasztott így történik a válaszolás. Pfüh, hosszú elmondani is, hát még végigcsinálni.

Jó Szűcs pátri politikus elme volt. Miről beszélhessen hát a török nagyvezérrel, ha nem a politikáról? Annyi mondanivalója volt külföldben, hogy meg se várta míg Midhát pasa megszólal Sürün és egy kicsit félszegen hányván a szálemeket, ő kezdte a beszélgetést:

— Kérem, gróf ur, kegyeskedjék megmondani a nagyvezér ő fenségének, hogy Magyarország immár megunta Tisza Kálmán és Thaisz Elek gyalázatos jármát.

Gróf Széchenyi Ödön, ki bölesen tudta megítélni, micsoda politika való ide, komolyan tiszteleg mindkét felé, aztán merev arccal fordult a nagyvezérhez:

— Szűcs ur, az én kedves barátom, azt az elragadtatott véleményét óhajtja kifejezni, hogy a csemegének talált kisázsiai sárgadinnye pompás volt.

Midhát basa kellemes mosolygással hajtott meg ősz fejét, és mélyen tisztelegve ilyen szólott:

— Gróf ur, meg vagyok győződve róla, hogy az ön barátjának szép hazájában ugyanilyen, sőt még jobb sárgadinnye terem.

Széchenyi Ödön szálemeket szórva tolmácsolta:

— A nagyvezér maga is régtől óta botránkozva szemléli Tisza Kálmán és Thaisz Elek nemzetellenes fondorkodásait.

Szűcs pátrinak ragyogott a szeme.

— Gróf ur, mondta, (azaz hogy csaknem kiáltotta, nem győzvéen eleget bizgatni a homlokát), fejezze ki, kérem, a nagyvezérnek azt a hazafias reményemet, hogy Tisza Kálmán és Thaisz Elek jármát a magyar nemzet nem sokára forradalommal fogja lerázni a nyakáról.

Sűrű tisztelegések minden részen. Gróf Széchenyi Ödön meg oly hidegen, mint egy kőszent, azt mondja Midhát basának:

— Fenség, az én barátom tisztelettel azt az ellenvetést meri kockáztatni, hogy a magyar sárgadinnye ugyan kitünő; de a törökkel korántsem ér föl.

A nagyvezér finom arca még jobban földerült.

— Az ön barátja, gróf ur, szerénykedik. En sejttem hogy összehasonlítása egy kicsit igazságtalan a mi javunkra, mert a magyar sárgadinnye hire méltán nem csekély.

Széchenyi Ödön pedig lelkes hangon fordította le jó Szűcs Gyulának:

— A nagyvezér ő fensége kijelenti, hogy türelmetlenül várja a pillanatot, midőn a török hadsereggel támogathatja a magyar forradalmat, mely Tisza Kálmánt és Thaisz Eleket elűzi.

Szűcs pátri lelkes frázissal akarta kifejezni a nemzet háláját, de Midhát basa akkor már föllállt és szelíden bucsutintve a dinnyekedvelő ifjunak, másfelé fordult.

VAROS ES MEGYE.

Sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1902. évi január hó 8-ik napján d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

1. A polgármester jelentése 1901. december hóról.
2. Az igazoló választmány jelentése, Müller Károly, Reisinger Zsigmond, Simay István és Vannay Gusztáv lemondása folytán a legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok állásának betöltése tárgyában.
3. A polgármester jelentése a helyettes polgármesteri állás betöltése iránt.
4. A polgármester előterjesztése a közigazgatási bizottságból kilépő 5 tag és egy megszűnt tag összesen 6 tag helyének választás utján való betöltése iránt.
5. U. az, az igazoló választmány megalakítása iránt.
6. u. a. a loavató bizottság megalakításairánt.
7. u. a. a borelenőző bizottsági megalakítása iránt.
8. u. a. a törvényhatósági bizottsági tagoknak a szakbizottságokba való beosztása tárgyában.
9. dr. Falk Miksa köszönő levele a jubileuma alkalmával hozzá intézett üdvözlésre.
10. A jogi bizottság jelentése a törvényhatósági tagok számának szaporítása és a kerületek új beosztása tárgyában.
11. A tisztí főorvos jelentése Ruzsits Istvánnak új gyógytár felállítására iránti kérelme tárgyában.
12. Erdős Ignác állatorvosi okleveleinek kihirdetése.
13. A központi választmány betérjeszti az 1802. évre kiigazitott, véglegesen

összeállított orsz. gyűlési képviselő választóknak névjegyzékét. 14. A nagymélt. vallás és közoktatásügyi m. kir. ministerium intézvénye, a tanító képezde céljaira megszavazott 60 000 korona utalványozása és a kijelölt terület átengedése iránt. Arad, 1901. december hó 31. Kiadta: főjegyző helyett: *Lócs Rezső* s. k. aljegyző.

TÖRVENYKEZES

§ **Fürdés közben.** Tótfalu határán a nyáron gyerekek fürdtek a Dunában. *Kovács Albin* 16 éves fia egy talpfáról nézte a vidám lubicokolásokat. *Csorba Eszter* 15 éves leány gunyolódni kezdett vele:

- Hát te miért nem fürdesz?
- Mert nem tudok uszni — szolt a fiu.
- Dehogya is nem tud-z, próbáld csak meg.

Midőn a fiu továbbra is vonakodott, a lány felszaladt hozzá a talpfára és megfogva két vállát, belelőkte a Dunába. A fiu egy darabig kétségbeesetten küzdött a hullámokkal, de végre alámerült és az utána uszó gyerekek nem voltak képesek megakadályozni a vízbeledástól. Holttestét harmadnap huzzták ki a vízből más határbeli halászok.

Csorba Esztert a pestvidéki törvényszék elé állították, amely ma mondott fölötté itéletet gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt. A törvényszék, tekintettel fiatal korára, csupán *egy havi elzárásra* ítélte a kis dunai szírent. Az ítélet jogerős.

**!! Uj-évre !!
Ritka alkalom!**

Egy több ezer kötetes könyvtár vétele folytán a legszebb **disz munkákat**, valamint magyar és német ifjusági **iratokat** tiszta, kifogástalan állapotban **bámulatos olcsó árakon** árusítom.

Gyönyörű **képeskönyvek** óriási választéka.

Legfinomabb és legdivatosabb **diszle-
vélpapírok** nagy készlete. — **Jutányos árak!**

Magyar és német **imakönyvek** minden alak és gyönyörű kiállításban.

Ujévi és egyéb finom **levelező-
lapokban** meglepően szép **ujdonságok**. Igen nagy választék!

Nyomatott és lytografált

névjegyek

és üdvözetek **azonnal és igen jutányosan** készíttetnek el a legdivatosabb betűkkel és modern kivitelben.

Minden **zenemű ujdonság** kapható. **Atjátszott hangjegyek félárban.**

Kiváló tisztelettel:

KERPELIZSÓ

könyv, papír és zeneműkereskedése

Aradon, Andrassy-tér 20-ik szám. (Arena-épület.)

Városi és megyei telefon: 385.

Ugyan-e cég ajánlja az olvasó közönségnek 50.000 kötetes kölcsönkönyvtárát, melyben minden ujdonság megjelenés után azonnal kapható.

Kölcsöndij havi 1 kor. 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér. Az összes jegyzékek ingyen. Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek és tetszés szerinti mennyiségben kaphatják a legujabb és legérdekesebb műveket. *A könyvek újak és tiszták.*

**Szegértékesebb és legmaradandóbb becsű
ajándék ujévre
a könyv.**

Disz művek, antológiák, ifjusági iratok és képeskönyvek minden kornak és igénynek megfelelően kaphatók

INGUSZ I. és FIA

könyvkereskedésében

Aradon, a Templom- és Kazinczy-utcák sarkán.

A Remekirók

50 kötetes képes kiadása havi 3 és 2 koronás részletfizetésre.

Prospektus ingyen

IMAKÖNYVEK

Hock János, Tárkány: **Vezércsillag és Albach: Szenthangzatok** gyönyörű bőrkötésben, 3 frt 50 kr. és 5 frt 50 kr.

Templomépítés folytán

jelenleg a Minorita épületben lévő helyiségeből 1902-ik év tavaszán kiköltözöm, miért is

**férfi divat, diszmű,
gyermekjáték,
utazási-felszerelések
és pipere-árúimat
jutányosan árusítom el.**

Ifj. Szojka János

a JOKEY-hoz. 1736

Arad, Andrassy-tér 13. szám.

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDÉS

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, december 31.

Ha lehet a jeleknek és a napok óta tartó szilárd irányzatnak hitelt adni, úgy kellemes tudatban ringathatják magukat gazdáink.

A buza árak rohamosan szöknek felfelé, úgy, hogy ma már egy koronával többet fizetnek a buzáért, mint ma egy hete.

A szilárd irányzat erősen rámutat a buza hiányra, mely még sokat javít a részvénytársaságok mérlegén, melyeknek lisztkészlete elég nagy.

A behozatal alig néhány száz métermázsa és magas napi áron kelt el.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

- Buza I-ső minőségű 8.—8.10.
- Buza közép minőségű 7.80—7.90.
- Tengeri 4.30—4.35.
- Rozs 6.40—6.50.
- Arpa 6.90—7.00.
- Zab 5.20—5.30.
- Az irányzat szilárd.

— A „Siotok” Balaton Fürdő részvénytársaság vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlését Budapesten a Hungária szállóban, *Burchard Bélaváry* Conrad elnöklete alatt. Az igazgatósági jelentés szerint a súlyos közgazdasági válság közepette és dacára a mostoha időjárásnak, ismét bizonyult, hogy a társaság életképes. Az idei idény alatt a fürdőhelyet

3,110 állandó és 10,753 ideiglenes vendég látogatta. A vendégek legnagyobb része magyarországi volt, de igen sok volt a külföldi is. Ezután előterjesztették a mérleget és a jelentést; a közgyűlés azokat tudomásul vette, a tiszta nyereséget új számlára vitte át és megadta a felmentvényt. Végül megejtették a választásokat.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 31.

Déltőzsde. Buzakinálat kielégítő, vételkudv jó szilárd irányzat mellett 36,000 métermázsa került forgalomba, 5—7 $\frac{1}{2}$ fillérrel drágább árakon. Egyéb gabonafélék kedvezők. Időjárás derült.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. áprilásra	8.99—9.00
Rozs 1902. áprilásra	7.46—7.47
Zab 1902. áprilásra	7.50—7.51
Tengeri 1902. májusra	5.47—5.48
Repce 1902. augusztusra	11.85—11.95

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. áprilásra	9.04—9.06
Rozs 1902. áprilásra	7.50—7.51
Zab 1902. áprilásra	7.54—7.55
Tengeri 1902. májusra	5.50—5.51
Repce 1902. augusztusra	11.75—11.90

Zárul 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	633.25	korona
Magyar hitelrészvény	650.40	
Lezámlatolóbank részvény	423.—	
Rima-Murányi vasmű részvény	469.—	
Oszták-magyar államvasuti részvény	651.50	
Közuti vasut	596.—	
Városi villamos vasut részvény	294.50	

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— December 31. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Oreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig. Flatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 94—95 fillérig. Flatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 90—92 fillérig. Flatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban — fillérig. Magyar saadett: Nehéz páronként 280 kilogramm fe.üli súlyban — fillérig. Közép páronként 240—290 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli súlyban 88—90 érig. Közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 84—86 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 82—84 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 40/0 vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (elő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertéslétszám. December hó 27. napján volt készlet 30,228 darab, december hó 28. napján felhajtott 822 darab, december hó 28. napján elszállított 1214 darab, december hó 29. napján maradt készletben 29,834 darab. Uzet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, december 31.

Magyar aranyjardék 40/0	118.50
Magyar koronajardék 40/0	94.25
Magyar arany 41/100	121.35
Magyar ezüst 41/100	100.70
Magyar keleti vasut	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar italmegváltási kötvény	100.25
Hórvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	176.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	147.—
Oszták papírjardék	98.95
Oszták jardék ezüst	98.90
Oszták jardék arany	118.90
Koronajardék	96.—
1880-iki államsorsjegyek	141.50
Oszták magyar bank részvény	1590.—
Magyar hitelbank részvény	657.—
Oszták hitelbank részvény	634.50
Oszták-magyar államvasut	648.—
10 frankos arany (Napoleonkor)	19.02
Német birodalmi márka	117.15
London	239.10
Páris	95.95

S z e s z ü z l e t.

— December 31. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 2/0, beleértve 10 korona fogyasztási adót.
Szárított moslék: 12-80—13— korona mmázsánsként

REGENY-CSARNOK.

A h a r m a d i k.

— Regény. —

Írta: Sienkiewicz Henrik.

Fordította: Hegedüs Szeferin. [5]

(Folytatás.)

II.

Negyedórával ezután Sulsowskiék ajtaján csengetek.

Kicia maga nyit ajtót. Elragadó szép ma... maga a báj, friss mint a regg. Oly igéző a kék ruháskájában! A kalap, melyet a séta után már letett, haját kissé szétkuszálta. Arca nevet, szeme nevet, a nedves ajkát nevetnek... a hajnal maga! Hirtelen megragadom kezét könyökig csókjaimmal halmozom el. Ő ellenben felém hajol és suttogva kérdi:

— Nos, ki tud jobban szeretni?

Azután kézenfogva szülőihez vezet. Az öreg arca olyan kifejezést öltött, mint valami római, ki egyetlen gyermekét pro patria a halálnak áldozza fel; a mama a kávéba hullatja könnyeit, mert mindkettő a reggelinél van. De belépésünkkor mindkettő fölemelkedik helyéről és Suslowski papa szól:

— A józan gondolkodás és kötelesség ugyan azt diktálja — nem; a szülői szív jogait követeli — ha ez gyengeség, úgy az Isten ítélkezzék felettem.

Szemét az ég felé emeli, feeleltre készen, ha esetleg a mennyhéli ítélőszék hajlandó volna nyomban jegyzőkönyvet felvenni. A korszón árubocscátott szalámin és makarónin kívül soha életemben sem láttam olyant, mi római-sabb lett volna. A pillanat oly ünnepélyes, hogy a rinoceros is könnyek között ivadozna. Ez ünnepélyes hangulatot nagyban növeli madame Suslowska, ki anyai karját kitarva, könnyek között meghatva szól:

— Gyermekeim! Ha valaha az életben rossz sorsotok volna, csapás érne, meneküljtek ide, itt oltalomra leltek! — Ő szólnál kebleire mutatott.

Ez is megjárja! Ostoba volnék, ha ott keresnék menedéket!... Igen, ha Kaciánál volna, az egészen más! Az öreg önfeláldozásán csodálkozom s csupa hálát érzek iránta.

Csupa meghatottságból egyik csészét a másik után hajtom le, mi Suslowska ur figyelmét felhívja, ki nyugtalan pillantásokat kezd már vetni, hol a kávé-, hol a tejszíneskanára. Kacia szorgalmasan töltögeti csészémba a kávé, miközben én azon fáradozom, hogy lábacsokjait az asztal alatt valamiképpen megérinthessem. Ő azonban visszahuza azt, fejcsékéjét észrevétlenül tagadólágg rázza s oly hamiskásan mosolyog, hogy meg nem foghatom, hogy nyomban ki nem ugrottam bőrből.

Egy óráig még maradok. De végre mégis mennem kell, mert műtermemben már Bobus, ki rajzórát vesz tőlem, várakozik reám s ha nem vagyok otthon, címeres névjegyet hagyja hátra, melyet azonban én igen gyakran vesztek el. Az előszobáig Kacia és az édesanyja kísérnek ki, ez bosszant engem, mert nagyon fölöslegesnek találom jelenleg az őreget. Micsoda ajka van ennek a leánynak!...

Utam a Szászkerthen vezet kbresztül. Nagy sokaság tódul ki a sörcsarnokból... Észreveszem, hogy látásomra megállnak az emberek. Körülöttem sugdosást hallok:

— Magórski! Magórski! Ez az! Ő az!

Csinos, formás természetű leánykák, kiknek gyönyörű alakjuk a könnyű lenge ruhán áttetszik, olyan pillantásokat vetnek reám, melyek azt látszanak mondani:

— Jöjj csak, készen vagyunk!

— Az ördögbe is! olyan híres vagyok! vagy mi a manó van velem? Ezt nem értem!

Tovább megyek — ugyanez megint!... A kapu alatt összeütdöm a házigazdával, csónak a szírthez.

— Szent Isten! a házbér! gondoltam magamban. A házigazda közelebb lép s kezdi mondókáját:

— Uram! bár terhére voltam néha... nem, gyakran, de azért ne gondolja, hogy nem... Na, engedje meg, hogy...

Az utóbbi szólnál egyszerre csak nyakamba borul.

Hah! értem az egészet! Bizonyára elmondta neki Swiatecki, hogy nősülök s így azt reméli, a házbért aztán rendesen fogom kézhezjutatni. Hadd gondolja szegény, hogy úgy lesz!...

Felrepülök a lépcsőn. A mint a műteremhez közeledem, zajt hallok benn. Berontok. Csupa füst az egész műterem, Lassanként bontakoznak ki a füstfelhőből *Reysinski Jukel, Poterkiewicz Waeh, Cepkowski Franek, az öreg Sludecki, Karminski, Michalak Woitek* — azzal mulat e díszes társaság, hogy az elegáns *Bobust* a szobában ide-oda taszigálják. Engem megpillantva, felhóltan magára hagyják a műterem közepén, s éktelen lármát csapnak.

— Gratulálunk! Gratulálunk! Gratulálunk!

— Eljen!

— Vegyük vállainkra!

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Samv. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	5.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.23	Személyvonat este	9.57
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.58

Városi színház.

Szerdán, 1902. évi január hó 1 én:

Bérletszűnet.

Bérletszűnet

Délután 3 1/2 órákor, fél árákkal:

A vörös talár.

Dráma 4 felvonásban. Írta: Brieux. Fordította: Fabian I.

SZEMÉLYEK:

Vagret . . . . Fenyéri Mór.	A főügyész . . . . Arkossy V.
Vagretné . . . . Bácsné.	Az elnök . . . . Polgár S.
Berta, leányuk Garai Ilona.	Benoit, irnok Réti István.
Bunerat . . . . Bács Károly.	Mondoubleau Giréth K.
Buneratné . . . . Bánáthné.	Etchepare . . . . Palágyi L.
La Bouzule . . . . Mezei Péter.	Yanetta, neje Angyal Ilka.
Ardeuil . . . . Nemes S.	Etcheparené . . . . Kalocsa R.
Mouzon . . . . László Gy.	Bridet . . . . Rubos A.

Kezdete 8 és fél órákor.

Bérlet 83. sz.

Páratlan.

Este 7 órákor, rendes árákkal:

A svihákok.

Operette 2 felvonásban, előjátékkal. Szövegét írták: Lindau és Kren. Fordították: Feld Aurél és Mérei Adolf. Zenéjét szerzette: Ziehrer.

SZEMÉLYEK:

Gilka Adolár Polgár S.	Roland . . . . Boda Ferenc.
Mimi, táncosnő Mányai A.	Wondracsek . . . . Giréth K.
Blitz Fri z . . . . Rubos A.	Rodenstein . . . . Haidt Margit.
Berta, neje . . . . Felhő Rózi.	Muggenheim . . . . Komlósy I.
Vendéglős . . . . Palóczy Pál.	Malter Prém . . . . Nemes S.
Anna, leánya Vidor Laura.	Kampel . . . . Arkossy V.

Kezdete 7 órákor.

NAPIREND

Január 1. Szerda. Róm. kath. naptár: Ujesztendő. — Protestáns naptár: Ujesztendő. — Izraelita naptár: Tobeth. — Görögkeleti naptár (december 19.): Bonifác — A nap két 7 óra 34 perckor, nyugszik 4 óra 2 perckor. — A hold két délelőtt, nyugszik délelőtt.

Január 2. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Makár. — Protestáns naptár: A. sz. k. — Izraelita naptár: Sobebim böjt. — Görög keleti naptár (december 20.): Ignác. — A nap két 7 óra 33 perckor, nyugszik 4 óra 3 perckor. — A hold két 0 óra 26 perckor, nyugszik 11 óra 24 perckor. Időjárás. Legnyomás reggel 7 órákor 774.2 milliméter, délután 2 órákor 774.0 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órákor 0° + 0.5, délután 2 órákor 0° + 4.6. — Szél iránya és ereje reggel 7 órákor DK 3, délután 2 órákor D. 4. — Felhőzet reggel 7 órákor felborult, dérel, délután 2 órákor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, éjjeli fagy, száraz.

Szabadságszolgálat emléktárgyak országos muzeuma (szabadság-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölosoy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 1/2—12 1/2 óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 1/2—2 1/2 óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Kreklye muzeum helyisége melletti ülésterem.

Január 5. A II. kerületi jótékony fillérasztaltársaság választmányi ülése este 6 órákor.

Január 8. Városi közgyűlés délután 4 órákor.

Január 19. A II. kerületi jótékony fillérasztaltársaság közgyűlése délután 3 órákor. — Az aradi közjegyzői kamara közgyűlése. — Alberti Werner hangversenye délután 5 órákor (Fehér Kereszt.)

NYILTTÉR.*

Boldog újévet

kiván

igen tisztelt üzletfeleinek és barátainak

Sugár József

uri szabó.

Arad, színház épület.

„Trilby” perszajó

raktár

1803

Fejér Gyula fűszer- és csemege-kereskedésében Aradon. Ő cs. és kir. fensége József főherceg udvari szállítója.

Vendégeimnek, barátaimnak és ösmerőseimnek

boldog újévet

kivánok

Kánya Géza.

Italmérsi és vegyeskereskedési üzlet kezelésére

szakavatott és óvadékképes

üzletvezető

kerestetik.

Czim a kiadóban.

Mélyen tisztelt

vevőink és üzletbarátaink!

Az ujesztendő beálltával fogadják szerencsekívánatainkat!

Egyben köszönetünket is azon jóindulatért, melylyel a lefolyt évben bennünket részesíteni szivesek voltak.

Amidőn nagybecsű bizalmukat a jövőre is kérni bátrak vagyunk,

maradtunk kiváló tisztelettel:

Egry L. és Társa

művés és látszerész.

Arad, Szabadság-tér 19.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár
részvényeinek

12-ik számú szelvényei

1902. január 2-től

30 koronával beváltatnak

Aradon a társulat pénztáránál.

Makón
Pécskán } a társulat fiókjaitól.

Krausz Paulin

Arad, Deák Ferenc-utca 2.

Ritka alkalom ujévi ajándékoknak
olcsó és célszerű bevásárlására!

Gyönyörű ifjúsági iratok, képes és mesékönyvek mélyen leszállított áron.

Divatos és finom levélpapírok, családi és apróbb kasztetták remek kivitelben, meglepő olcsó áron.

Magyar és német imakönyvek!

Ujévi és egyéb levelezőlapokban óriási készlet.

Ujévi felhúzó kártyák, szemkápráztató választékban.

Disz-tárgyak, mint: remek tintatartók, festékdobozok és játékok (lottó, löverseny.) stb. stb.

Névjegyek azonnali legjutányosabb elkészítése.

Minden bel- és külföldi folyóirat és divatlap raktáron!

Kiváló tisztelettel:

Krausz Paulin,
könyv- és papirkereskedése.
Arad, Deák Ferenc-utca 2. szám.

Ugyane cég ajánlja a t. olvasó-közönség szíves használatára 60,000 kötetből álló **kölesönkönyvtárát**. Minden irodalmi újdonság azonnal kapható. Havi bérlet 1 korona 20 fillér, egyes kötet 8 fillér.

Nyilatkozat.

Folyó hó 19-én este a „Fehér Kereszt” szállodában tartott értekezleten alulírottak elhatároztuk, hogy azon elavult szokással, mely szerint a vevőközönség körében ujév napján ajándékokat osztunk ki, felhagyunk, és hogy

ujév első napján üzletünket zárva tartjuk, mert lehetetlenné akarjuk tenni az e napon divatozó zajos jeleneteket és avatatlan egyének visszaéléseit.

Midőn ezen határozatunkat a nagyérdemű közönséggel tudatjuk, egyben tisztelettel kérjük, hogy mivel ujév napján üzletünket zárva tartjuk, az esetleges szükségletét előzőleg szerezze be

Aradon, 1901. december hó 20.

Eles Ármán,	Färber Lajos és Testvére,
Fejér Gyula,	Preisach Vilmos,
Ring Zsigmond és fia,	Guttmann Samu,
Lázár Gyula,	Prolich István,
Dürr Gusztáv,	Rothstein Mór,
Ederer Károly,	Daimel Lajos,
Ladányi László.	

Mindazon t. c. vendégeim, ismerőseim és jóbarátaim, kiknek nevei véletlenül kimaradtak az ujévi üdvözlések névsorából, fogadják ezuton legjobb szerencsekívánatainkat az évforduló alkalmából.
Arad, 1902. jan. 1.

Nagy Lajos és neje,
a fehér kereszt és a központi szállodák bérloje.

Igen tisztelt vevőinknek

boldog ujévet

kivánunk.

Färber Lajos és Testvére,

fűszer és csemege kereskedő. 1629

Arad, Szabadság-tér.

Boldog ujévet kívánok

igen tisztelt vendégeimnek és jóakaróimnak

Kass Béla
vendéglős.

Boldog ujévet kíván

helybeli és vidéki

vevőközönségének
ifj. Kopetkó Károly.

Mélyen tisztelt vendégeinek, ismerőseinek és jóbarátainak

boldog ujévet

kiván

Szabó Kálmán

1628

a „Kispipa” vendéglőse.

Boldog ujévet

kiván vendégeinek, jóbarátainak és ösmerőseinek

Jankovits György.

Árverési hirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 7905/1901. számú végzése folytán a néhai Atzél Péter tulajdonát képezett, Aradon a „Szent-László” utcában levő két beltelkes ház és üres beltelkek a magyar jelzalog hitelbank részére kitűzött s 1902. évi január hó 2-án délelőtt 10 órakor az aradi igazságügyi-palota I. emeleti 88. ajtószámú termében tartandó nyilvános bírói árverésen eladatni fognak.

Árverelni szándékozó érdeklődők az árverési és vételi feltételek tekintetében alólirottak Aradon Deák Ferenc-utca 40. szám alatt levő irodájában bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

Winter Adolf
ügyvéd.

Mélyen tisztelt közönség!

Nagy áruházam főállása óta, a mélyen tisztelt közönség rendkívüli pártolását vitva ki, ami igazolásul szolgál arra, hogy nem volt hiábavaló törekvés. Aradon egy nagyvárosias vállalatot életbe hívni.

Örömet tapasztaltam, különösen a lefolyt karácsonyi szezon alatt, hogy a nagyérdemű közönség minden rétege különbség nélkül, szívesen vette igénybe az életnagyságu fénykép kedvezményét, s mindenünne a leghizelgőbb elismerő nyilatkozatok érkeztek hozzám a szállított képekre vonatkozólag.

Látván ezen széleskörű érdeklődést s meleg pártolást, elhatároztam, hogy az életnagyságu fényképek elterjedését még inkább megkönnyitem, s e czélból mai naptól kezdve Aruházamban a következő új rendszert léptetem életbe:

Pénztáram minden bevásárlásról, ha az még oly csekély összegű is, nyugtát állít ki, s amidőn a bevásárlások összesen 20 koronát tesznek ki, akkor teljesen ingyen adok egy 65 centiméter magasságu, művészes kivitelű, hü életnagyságu fényképet, csupán a diszes papírkéretért térítendő meg 8 korona. Nem kell tehát egyszerre 20 koronáért bevásárolni, hogy mélyen tisztelt vevőim az életnagyságu fényképet elnyerjék, a bevásárlás történhet részletekben is, egy fényképen két, vagy több személy is szerepelhet!

A nagyérdemű közönség szíves pártolását megköszönve, vagyok

Arad, 1902. január 1-én.

kiváló nagyrabecsüüléssel:

Porter Vilmos,
Nagy Aruháza, Szabadság-tér.

ALAPITTATOTT 1850.

DITMAR R. Budapest

os. és kir. udv. szállító

legujabb szerkezetű, szabadalmazott villamos szalon, ebédlo, kávéház és vendéglő

csillárai

Gebhart J. és Fia

cégnél

Aradon, Andrassy-tér 16.

kaphatók.

Ugyanott nagyválaszték található: ebédlo, tea, kávé és mocca-készletekből. — Minden egyéb az üveg-, porcellán- és lámpa-szakmába vágó használati- és disz-tárgyakból.

Legujabb!!

„Kaiser” zinn-edények.
Christofle ezüst evőeszközök.

Berndorf alpacca-áruk.

Telefon-szám: 210.

437

A t. háziurak figyelmébe!

Van szerencsém az igen tisztelt háztulajdonos urak b. figyelmét felhívni a **Szabadság-tér 10. sz. alatti (Schreyer-ház)**

csatornázási és vízvezetéki vállalatomra,
 ahol igen előnyös árak mellett felszerezlek teljes vízvezetéki berendezéseket
s elfogadok javításokat, a melyeket legpontosabban eszközölök.

Magamat nagybecsü pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

1618

NAGY ADOLF,
 csatornázási és vízvezetéki vállalkozó.

1098—1901. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróság V. 161/6—1901. számú végzése által Fenyves Ármin és Péter budapesti cég jelentkezésére és több végrehajtató javára, Kohn Jakab és Kohn Laura aradi lakosok ellen 130 kor. 62 fill. tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag le- és felülfoglalt és 821 kor. 60 fillerre becsült butorok, festékek és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Szabadság-tér 12. sz. a leendő eszközlésére 1902 ik január hó 2 ik napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1901. évi december hó 18. napján.

Györffy Arnold,
 bírósági végrehajtó.

Magy. kir. államvasutak.

187010—1901. sz.

Pályázati hirdetmény.

(Börsapkák szállítása iránt.)

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1902. év február hó 1-től 1903. év július hó 31-ig évenként szükséges:

mintegy 100 drb altiszti börsapka és 400 „szolgai szállítása iránt nyilvános pályázatot hirdt

Az ajánlatok az 1902. év január hó 15 ig betérjeshetnek, a birtapénzek pedig a megelőző napin déli 12 óráig beküldendők.

A börsapkák a magy. kir. államvasutak anyag és lltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest VI.

Andrássy-ut 73. sz. II. em. 43. ajtó) letéteményezett minta szerinti kivitelben szállítandók.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, ugyszintén az általános szállítási feltételek fenti szakosztálynál, valamint minden üzletvezetőségél megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes lefizetése mellett a magy. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtáránál posta útján meg is rendelhetők, megjegyezvén, hogy az általános szállítási feltételek minden egyes példányáért 50 fillér, a különleges feltételekért pedig 30 fillér fizetendő. A feltételeknek posta útján való megküldésén és tén 20 fillér postaköltség is beküldendő.

Budapest, 1901. december hó.

Az igazgatóság.

A nméltóságú belügyminiszterium 81945/1901. sz. rendeletével engedélyezett

Sanatórium és Hidegvizgyógyintézet

egész Dalmagyarországon az egyedüli jogosított gyógyintézet, mely télen nyáron nyitva van, állandó orvosi felügyelet alatt áll, bejáró s bentlakó betegek gyógyítását elfogadja. A betegek bármely orvos tanácsát vehetik igénybe.

Gyógyeszközök:

Villamfényfürdők: rheuma, köszvény, elhízottság, idegzsabák (neuralgia), vesebajok, vérbetegségek, fénmérgezesek gyógyítására. E fürdők szívhaj mellett is használhatók. 15 fürdő 15 frt.

Hidegvizgyógyfürdők: egészségesek edzésére, felüdítésére, idegbetegek, vészegények, tüdőbetegek, ideges gyomor s bélbántalmak, álmatlanság, fejfájások gyógyítására. 15 fürdő 6 frt. Havibérlet 10 frt.

Szénsavas fürdők: Szívbillentyű bajok, nőbajok, ideggyengeség gyógyítására. 15 fürdő 18 frt.

Moór fürdők: nőbajok, rheuma, idegzsabák, izület merevségek gyógyítására. 15 fürdő 16 frt.

Villany viz-fürdők: idegesség, idegfájdalmak, ideggyengeség gyógyítására. 15 fürdő 15 frt.

Inhalatiók (Belégzések) soole vagy fenyőkivonattal. Reichenhall, Gleichenberg mintára; tüdő s gégéhuutk ellen 15 jegy 9 frt.

Svédgyógytorna: Hátgörbülések, izületmerevségek gyógyítására; sápadt gyöngye gyermekek edzésére. Havonta 15 frttől fejjebb az ese: súlyossága szerint.

Massage: izületbajok, vészegényesség, elhízottság, általános gyöngyeség gyógyítására. 15 massage 6 frt.

Villanyos massage: idegesség, idegfájdalmak, gyenge emésztőképesség gyógyítására. 15 jegy 12 frt.

Villanyozás galvan és faradicus árammal. — Bentlakó betegek bármelyik orvos tanácsát vehetik igénybe. — Szoba (világítás, fűtés, kiszolgálás) s ellátás 85 frt havonta.

Vezető orvos:

Dr. HECHT, ARAD, Zrinyi-utcza 3. sz.

Telefon 270.

Felülmul minden eddig létezőt

Sultán Rum,

(alcoch. sacch. t. hg.)

mely a theának rendkívül kellemes és zamatos ízt kölcsönöz.

Ara 1/2 literes üveg 80 kr., 1 liter 1 frt 50 kr.

Kitünő ízével páratlanul áll a

Sultán thea.

Ara: 1 deka 10 kr., 1/8 kilo 1 frt, 1/4 kilo 2 frt.

Gyermekek és felnőtteknél egyaránt kiváló hatást érő hatású szer tüdőbaj, köhögés, nehéz lélegzés, angolkór, csuszos bajok ellen a

Kellemes izü, friss

Csukamájolaj.

Ara egy üvegnek 1 forint.

Délmagyarország részére kizárólagos raktár:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma

Arad, Andrássy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Feltűnést keltő nyilatkozat!

Kedves Hajós ur!

Ma, midőn oly sok ismeretes tyukszemirtő szer daczára, legtöbbször kiirthatatlannak tartják a tyukszemet, már nem is igen ajánlanak nyugodt lélekkel tyukszemirtő szert, hacsak nem ismerik az „ANAGALLINT“, a mit egy szerencsés pillanatban ön talált fel, kedves Hajós ur.

E bámulatos szernek köszönhetem, hogy sok másfajta drága szerek sikertelen használata után, a 8—10 éves tyukszemektől teljesen megszabadultam.

A tyukszemirtő szerek helyett most már örömmel ragadom meg a tollat, hogy gratuláljak figyelmet érdemlő találmányához és köszönetemet fejezzem ki önnek, hogy megszabadított a gyötrő tyukszemektől.

Arad, 1901. év november hó 7-én.

Tisztelője

Ritt Gyula.

Tyukszem, szemölcs és bármilyen bőrkeményedést bámulatos rövid idő alatt elpusztít a

Hajós-féle ANAGALLIN. Ára 35 kr.

Fagybalzsam,

kiprobált kitűnő szer fagyás, valamint a fagyás által okozott kellemetlen bőrvizkedés ellen. Két, három nap alatt legbiztosabban gyógyít s minden fagyási büttyköt sikeresen eltávolít. Egy üveg teljesen elegendő. Ára 35 krajczár.

Kaphatók egyedül a feltaláló és készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratoriuma

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Telefon 39. szám.

Ajánlunk igen t. vevőinknek első minőségű szagtalan

fűtő-köszenet

50 kilós zsákokban csomagolva, bérmentve házhoz szállítva

100 kiló 3 kor. 40 fill.

Allandóan raktáron tartunk

elsőrendű kovács-köszenet

és darabos 1470

bükk-faszenet is

50 kilós és 25 kilós zsákokban. Megrendelések pontos hazaszállítása végett felnap időt kérünk.

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedése Aradon.

1563—1901 szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbírósg V. 986—1901. számú végzése által Sternlicht S. czég jelentkezésére és több végrehajtatók javára is Planer Dávid és neje aradi lakosok ellen 240 kor. tőke és járulékai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 3000 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Háltér 8. sz. leendő eszközlésére 1902 évi január 3-ik napjának d. u. 3 órája batáridőül kitűztik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cikk 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1901. évi december hó 17. napján.

Ortutay,

bir. végrehajtó.

8510—1901. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A m.-radnai kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Szabadhelyi gör. kel. iskola alap végrehajtónak Kom'osán Petru végrehajtást szenvedő elleni 644 kor. 68 fillér tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a m.-radnai kir. járásbírósg területén lévő a szabadhelyi 45. sz. tjkvben A. I. 1—5 sorsz. 84/b, 1361, 1645/b, 2090/b, 3925. hrsz. ház és külsőségekre 710 kor. a szabadhelyi 658. sz. tjkvben A. I. 1—4. hrsz. 1161, 2657/b, 2205/b, 4133. hrzi sz. külsőségekre 786 kor. s a szabadhelyi 861. sz. tjkvben A. I. 1—3., 804—805. 1719, 2269. hrzi sz. külsőségekre az árverést 1120 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az 1902. évi január hó 22-ik napján délután 9 órakor Szabadhelyi község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt M.-Radnán, 1901. évi okt. hó 26-ik napján.

A m.-radnai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Polgár,

kir. albiró.

Napról-napra mindinkább
jótéteménynek
és szükségletnek bizonyul
minden családban a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé
használata.

Gondos háziasszony ne keselkedjék tovább ezt a jóízű és egészséges kávé italt bevezetni.

Tisztább pótkávé nem létezik, és nincsen jobb pótlás a babkávé helyébe, a hol ez orvosilag elítelt.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé csakis a »Kneipp páter« védjegyű eredeti csomagokban valódi. Nyitva mérlegelt, vagy másképen csomagolt maláta kávé soha sem

Kathreiner.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ár-

tesítéseket a kiadóhivatal ad; levél-
beni kérdésekhez a válasza való bé-
lyeg melléklendő. Telefon értesítéseket
nem ad a kiadóhivatal.

Telephon 436.

Korcsolyák

nagy választékban kaphatók

Pöhm és Gedeon

vaakereskedésben 1561

Arad, Eötvös-utca és Szabadság-tér sarkán.

Lázár Gyula

fűszer, csemege, bor, pezsgő, rum,
tea és cognac kereskedése és ásványvizek főraktára

Aradon, Andrássy-tér 19. szám,

(a Központi szálloda-épületben.)

Gyors és pontos kiszolgálás mel-
lett mindenkor friss és jó árú a
legolcsóbb áron.Készpénz fizetésénél 2 százalék
pénztári jutalék.

Telefon 844. 1718

A legmegfelelőbb alkalmi ajándék

a Licker-féle vászon,

minden háztartásban nélkülözhetetlen.

1 vég 23 méter (30 rbf) 7 és 8
forint. Egyedül kapható

Licker Ferencznel

Arad, Miksa-utca 13.,
a vasút mellett

1734

Nagy ékszer kiállítás.

Tulhalmozott raktár miatt.

az összes ékszer, arany, ezüst ne-
műek és órák feltűnő olcsó árban
adatok el, melyről a n. é. közön-
ség meggyőződését kéri

DEUTSCH ISIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA,

Minorita-palota.

Nagy óra kiállítás.

Minden Iótulajdonos

saját érdekében cselekszik, ha a lovak
patkóira az itt jelzett és gyári
jegyel ellátott,

szabadalmazott

H-patkó-csavart

alkalmazza, a melyekkel
a ló félre csúszása ki van
zárva.Utánzatokat utasítsunk
vissza, mert a H-osavartokat
saját találmányu azelőző-
sünkkel csak mi gyártjuk

Képes árjegyzék ingyen.

Leonhardt & Co.

Berlin-Schönberg. 1858

Egyedüli főraktár Ausztria-Magyaror-
szág részére:

Kassab és Breuer csavargyár

Budapest, VI., Váci-körút 33.

Újévre vegyen

legjobb minőségű

Singer-varrógépet

Kalmár József

1564 műszerész

32

forintért

Arad,

Salacz-utca 2.

Szakszerű
javítóműhely.

Villanyeszközök és telefonberendezések.

Kelengyék

elkészítést, aranyhímzést és minden-
féle kézimunka montírozását és
hímzését szép kivitelben, olcsó ár-
ban lehet készíttetni

Josefovits Nővérek

előnyomda és kézimunka üzletében

Arad, Szabadság-tér 14.

Szép kivitelű rajzok nagy vá-
lasztékban. 1698

Használjuk fel a kedvező alkalmat!

VARGA JÓZSEF

butor- és épület-asztalos üzlete

Arad, Kápolna-utca 6. sz.

Tultermelés miatt minden elfogadható
ár mellett ajánlom 1709

kész háló- és ebédlő-szoba butoraimat

és olyanokra megrendelést jutányos ár
mellett készséggel elfogadok.Építész és építető uraknak ajánlom
kötőanyagból készült épület-asztalos
munkáimat és parkettáimat Pénztáratétek
és ügyvédeknek ajánlok iródeszkákkal beren-
dezésekre, továbbá készítek portálokat és
boltberendezéseket kereskedők részére.

Jutányos árak!

Távbeszélő 369.

Gróf KÖNIGSEGG LAJOS

a magyar kir. Államvasutak gépgyárá-
nak arad-csanádi kizárólagos képviselője,

Aradon, Vörösmarty utca 1. sz.

Kívánatra küld 1580

árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Szállítható

= izzó =

harisnyák

(Auerhálók nem szaba-
dalmi kihágás.)Azonnal használhatók s minden
égre alkalmazhatók.25 darab 6 frt, 50 drb 11 frt,
100 darab 20 frtbérmentesen házhoz szállítva, jót-
állás mellett, utánvétellel. 1178

Glühstrumpf-Fabrik „BRILLANT“

Berlin, Linkstrasse 27g.

Képes árjegyzék bérmentve ingyen.

Újévi ajándékoknak alkalmas

fényképek

KLAPOK ALAJOS

Arad, Minorita-palota (Templom-utca)

kaphatók. 1718

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villanyos esengő
berendezéssel intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett
kaphatók. 566

Alapított 1878.

KRIEGLER A.

Chronometer, műórás és ékszerész.

Van szerencsém a n. é. közön-
ségnek tudomására hozni, hogy

órás és ékszerész üzletemet

Salacz-utca 1. sz.

Lőcs-féle házba

helyeztem át.

Együttal ajánlom dusan felsze-
relt raktáramat mindennemű órák
és ékszerekben Mindennemű óra-
javításokat, a legnezebb külön-
leges munkákat is elvállalok.A tőlem vásárolt vagy általam
javított munkákért 3 évi jótállást
vállalok. 1799

Becsés partfőzésért esedezem

Alázatos tisztelettel

KRIEGLER A.

chronometer, műórás és ékszerész.

Újévi ajándék! 300 drb csak 1 frt 80 krért.

Egy remek aranyozott óra elegáns
láncszal, pontosan jár, 3 évi jótállással;
1 remek collier keleti gyöngyökből, diva-
tos női ékszer-karra, hajba vagy nyakra,
szabadalmazott zárral. 1 elegáns nikel
zsebkes két pengével, 1 elegáns pénzer-
szény bőrből, 1 elegáns nikel zseb író-
eszköz, 1 pompás női brosz (párisi facon),
1 pár elegáns női fülöngyű simill-bril-
lántal (csalódásig hű utánzat), 1 készlet
double-arany kezelő- és ingomb. patent
zárral, 1 elegáns zseb toailette-tűkör (belga
üveg) tartálylyal, 1 illatos toailetteszappan,
1 elegáns nyakkendő-tű simill-brillántal,
1 elegáns gallértartó, 35 angol használható,
cikk levelezésekhez, 250 drb különféle, a
háztartásban szükséges tárgy. Mindezen
300 tárgy — beleértve az elegáns órat,
mely egymagában megéri a pénzt — után-
vétél mellett csak 1 frt 80 krért, csu-
pán rövid ideig kapható: 1781

Internat. Exporthaus

M. B. Bravmann, Krakau.

Meg nem felelőért a pénz visszaadatik.

FEJÉR GYULA

fűszer-, csemege-, tea-, rum- és
ásványvíz kereskedése, József fő-
herczeg ő csász. és kir. fensége
udvari szállítójaTemplom-utca 1. sz. Aradon,
a Fehér kutyához. 1608

Fiók-üzlet: József főherczeg-ut 12. sz.

a legolcsóbb bevásárlási forrás, mindenkor friss és
jó árú. Gyors és pontos kiszolgálás.

Készpénzfizetésnél 20% pénztári jutalék.

Városi és megyei telefon szám 71.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely
az elvesztett erőt újra meghozza.
Próbacsomagot s egy száz oldalas köny-
vet postán, jól becsomagolva, ingyen
kapják mindazok, a kik érte irnak.
Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvos-
ság, mely megmentett ezeket, a kik
fiatalkori kihágások folytán nemhi-
jokban, szifiliszben, valamint elveszi-
tett férfierőben szenvednek. Ez okból
elhatározta az intézet, hogy egy in-
gyen csomag orvosságot magyarázó
könyvvel együtt mindenkinek ingyen
küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj
otthon gyógyítható, s mindazok, a kik
a fiatalkori kihágásokból származó ne-
mi bajokban, szellemi elgyöngülésben,
vagy krónikus bajokban szenvednek,
otthon gyógyíthatják magukat. Ez a
gyógyszer közvetlenül azokra a szer-
vekre hat, a hol a megerősödés szük-
séges csodálatos eredménnyel gyó-
gyítja az évek óta tartó betegségeket.
Óreg, fiatal egyaránt irhat a Staat
Medical Institutnak az alant jelzett
cízímre, a honnan a csomagot rögtön
elküldik. Az intézet leginkább azokat
akarja megmenteni, a kik kezelés
céljából az otthonukat nem hagyhat-
ják el. A próbacsomag megmutatja,
hogy mily könnyen gyógyíthatók eb-
ből a rettenetes bajból otthon. Az in-
tézet kivételt nem tesz. Mindenki ir-
hat érte bárholon magyarul, mire
titoktartás mellett postafordultáva egy
ingyen csomag orvosságot kap ma-
gyarázó könyvvel együtt. Irjon még
ma. A csomag oly szépen be van cso-
magolva, hogy a tartalmát senki sem
fogja megtudni. A levelet így kell
címezni: State Medical Institute 49.
Elektron Building, Fort Wayne, Ind
Amerika. A levelek mindig bérment-
sitendők. 1841

Eckert-féle

Edelreute

természetes likör

hegyi gyógyfűvekből lepárol-
va, kitűnő ízű gyomororvost.
Vadászatokon és utazásnál
visszaadott vizet keverve üdítő ha-
tással, 306

kitűnő házi szer.

Csász. és kir. szabadalmazott

likör-gyar,

Eckert Albert,

Grác.

Báli és estélyi czipők minden színben.

WEINBERGER JÁNOS

1792

czipőárúháza

a nagy csizmához

Arad,

Andrássy-tér 20.

Ajánlja 25 év óta fennálló

férfi-, női- és gyermeklábbeli raktárát.

Valódi Michelstädter-féle Triumpf-czipők kizárólagos raktára.

Amerikai sárczipők és csizmák.

Halina-csizmák, vadász-czipők.

Egyenruházati intézet megnyitása.

A legújabb szabású egyenruhák és egyenruházati cikkek a cs. és kir. hadsereg és m. kir. honvédség részére. Teljes felszerelések

tartalékos tisztok, hadapródok és egyéves önkéntes urak részére.

Egyenruhák javítását és átalakítását a legjutányosabb árakban számítom.

Nagy választék tisztí patent sapkákban.

F. M. NETSCHEK

aradi képviselője:

LUXMÓR

ANDRÁSSY-TÉR 9. SZ.

Minoriták templomával szemben.

Margit-Créme.

A nő szépség emelésére, tökéletesítésére a fenn-tartására a legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegy-tizta és zsírtmentes készítmény a...

Rövid idő alatt szünteti a szepket, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitózeser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket. Ineg koros egyéneknek is ide-bájos arczszínt kölcsönöz.

Hamislátásoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamislátások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményem a nmáltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Fel-feléseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalom.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemi-al intézet és központi vegy-kísérleti állomás vizsgálatai bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy tel-jesen ártalmatlan vegykészítmény. — ára 50 kr., nagy l frt. szappan 35 kr., puder 60 kr., arczviz 50 kr., fogszappan 50 krajozár.

Üres tégelyek vissza nem vételnek, sem meg nem töltenek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamislátásoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak

Kapható minden gyógyszerárban és illatezkereskedésben.

708—1901. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir város gazdasági széke a rendőr-legénység, tüzeltő és szolgaszemélyzet részére szükséges ruhák szállítása iránt 1902. évi január hó 7-én d. e 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár:

A ruha megnevezése	Három negyedmester, egy kapus és 15 hivatalszolgálat	1 őrpáncsok, 1 gépező, 19 tüzeltő és 3 toronyőrnek	Rendőrlégénységnek	Összesen darabszám	Egységes ár		Összesen
					Kor.	fil.	
Posztó zubbony	19	23	86	128	16	40	2099 20
" nadrág	19	4	18	86	19	—	684
" mellény	19	—	—	19	6	40	121 60
" köpeny	4	—	—	4	35	—	140
" tengyel nadrág	—	19	—	19	13	—	247
" tisztí nadrág	—	1	—	1	36	—	36
" pantalló	—	1	—	1	24	—	24
" köpeny kámzsával	—	—	55	55	35	—	1925
" magyar nadrág	—	—	73	73	13	—	949
Mosó zubbony	19	23	—	42	5	60	235 20
" nadrág	19	23	80	122	5	—	610
" mellény	19	—	—	19	8	60	66 40
" tisztí zubbony	—	1	—	1	7	—	7
" nadrág	—	1	—	1	6	—	6
" magyar nadrág	—	—	6	6	5	—	30
Gummi gallér kámzsával	—	—	10	10	11	60	116
Téli sapka	17	2	—	19	3	60	68 40
Nyári sapka	2	21	6	29	3	60	104 40
Alsó ing	19	21, 2	50	92	2	50	230
" nadrág	19	21, 2	—	42	2	50	105
Jäger alsó ing	—	1	—	1	5	—	5
" nadrág	—	1	—	1	5	—	5
Nyakraváló	19	—	—	19	—	30	570
Celuloze	19	—	—	19	—	30	570
Tisztí sapka	—	1	—	1	8	—	8
Nyakraváló celulossal	—	38	160	198	—	30	59 40
Téli sapka báránnyal	—	—	6	6	8	60	21 60
Gyapju kardbojt	—	—	12	12	4	—	48
Derekszíj	—	—	10	10	2	40	24
Fehér szűr	—	—	6	6	40	—	240
" kánkó	—	—	6	6	28	—	168
" daróc nadrág	—	—	6	6	12	—	72
Fekete szűr	—	—	4	4	36	—	144

Kikiáltási ár összesen 8612 kor. 60 fill.

Banatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10% a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban. Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal. Az írásbeli ajánlatok lezárta, a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vételnek figyelembe, ha azokhoz a bánópénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja. Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1901. évi december hó 23-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay Gyula, s. k.
aljegyző.

CSECSEMŐK TÁPLÁLÁSÁRA

az eddig ismert módok közül legjobb, legmegfelelőbb

a sterilizált tehén tej,

a mely szakértelemmel higgítva és jól sterilizálva az anyatejjel egyenértékűnek bizonyult

Ilyen tejet készít alulirott intézet és azt oly alakban hozza forgalomba, hogy a szülőknek nagyon csekély fáradságába és költségébe kerül gyermeküknek biztos felnevelése.

Előírásokat, illetve az utasításokat pontosan betartva, ki van zárva a gyermeknek minden a tápanyagoktól származható betegsége.

Tájékoztatóul arra, hogy a Sterilizált gyermekei már eddig is mennyire bevált, közlésezzük az ide mellékelt nyilatkozatokat:

Hálás elismeréssel adozom önöknek, megbecsülhetetlen sterilizált-tej készítményükért. Kis babám a mótá csak a világon van, tehát fél éve csak is azt kapja, s jóságáról egész mondanak támadt. S nemcsak kinézése vaségeszűes, hanem olyan vaségeszűes is, hogy bár a gyógyszerláról csak e y ajtó választja el, orvoságot még nem kapott soha.

Nem mulasztatom el, hogy steril. gyermekejüket jóságánál, olcsóságánál és könnyen kezelhetőségénél fogva minden szülőnek legőszintébben ne ajánlja.

Kittunó tisztelettel **Tádor Gyula, gyógyszerész, Arad-Gáj.**

Az önök által szállított sterilizált gyermekejüket kis flam 14 napos korától a mai napig élvezte és ezental is élvezni fogja. Nem mulasztatom el, hogy önöknek készítőknél hálás köszönetemet ne nyilvánítsam údvos egészségügyi intézményükért.

A midőn ezt tetzem, tudomásukra hozom azt is, hogy gyermekemet olcsóbban és jobban felnevelni, mással nem lettem volna képes.

Gyermekek teljesen egészséges és nagyon szépen fejlődik.

Tisztelettel **Tabakovits Emil, építész.**

Dr. Singer János orvos és Rozvány György

gyógyszerész

sterilizált gyermekei, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézete

Aradon, Kossuth- és Batthyányi-u. sarkán.

4 frt 34 egy finom üveg-készlet, mely 41 darabból áll, és pedig: 12 vizes pohár, 12 boros pohár, 6 likör pohár, 1 vizes üveg, 1 boros üveg, 1 likör-üveg, 6 kompót-tányér, 1 kompót-tál, 1 csemege-állvány, összesen 41 drb.

6 frt 45 egy hat személynek való ételkészlet, legfinomabb karlsbadi porcelánból, festett és aranyozott díszítéssel, mely 26 darabból áll és pedig: 6 lapos-tányér, 6 leves-tányér, 6 csemege-tányér, 1 levestál fedéllel, 1 pecsenyétál, 1 főzelektál, 1 salátatál, 1 tésztatál, 1 saucetál, 1 sauce-alja, 1 só-tartó, összesen 26 drb.

3 frt 95 egy legfinomabb valódi karlsbadi virágos és aranyozott kávé vagy teakészlet, mely 15 darabból áll és pedig: 1 kávé- vagy teakanna, 1 tejeskanna, 1 cukorkartó fődéllel, 6 csésze, 6 tányér, összesen 15 drb. Meg nem felelő tárgyak visszavétnének és a pénz visszaküldetik. Ládaért 60 kr. számítatik. Megrendelések utánvét mellett az utolsó vasúti állomás megjelölésével eszközölnének.

Szabó Albert

üveg, porcellán és lámpa raktára

Arad, Atzél Péter-utca I. szám.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

FLEISCHER TESTVÉREK

vasbutorgyára

ARADON, Fürdő-utca 10. szám.

Ajánlja izléses kivitelű és minden tekintetben versenyképes gyártmányait, mint

vaságyakat

hozzávaló betétekkel, éjjeli székenyeket, mosdóasztalokat, diszes gyermekágyakat, bölcsőket és gyermekkocsikat.

Elvállal szálloda, kerti székek, asztalok, lugosok, árvaházak, internátusok, kórházak és kaszarnyak berendezését jutányos árak mellett.

Sodrony ágybetétek méret szerint jutányos áron készíttetnek.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hölgyeknek és Uraknak

egyaránt ajánlható az általam készített „Contre Son” korpá elleni fejmosó, mely a legtisztább anyagokból van összeállítva.

Hogy az egészségre nem káros anyagokat tartalmaz, igazolja egy budapesti kir. ker. törvényszéki hites vegyész, valamint a zürichi nemzetközi vegyintézet bizonyítványa.

Ezen fejmosó rendszer használata megszünteti a fejkorpa képződést, a hajnak selyemszerű finomságot és igen szép fényt ad.

Nem állítom, hogy hajnövesztő, hanem az által, hogy a fejbőr tiszta és korpa mentes, a hajhullást enyhíti.

Ezen fejmosó minden esetben a legnagyobb sikerrel lett használva, mit számtalan egyénnel tudok igazolni.

Kitünő hatásánál fogva számtalan esetben ajánlva lett dr. Tisch Mór Arad város tb. főorvosa által.

Gyors száradása által a legérzékenyebb fejen is használható.

Egy üveg ára 65 krajczár.

A n. é. közönség becses bizalmát kérve, maradtam kiváló tisztelettel

TURÓCZY ELEK

fodrász

1735

Arad, Andrassy-tér 18. Salacz-utcai rész

Nagy szőnyeg vásár!

1 mtr. Jutta futó szőnyeg 13.— frt.
1 „ Tapesztrie futó szőnyeg 1.35 „
1 „ Kidderminster szőnyeg 1.— „
1 „ Velvet futó szőnyeg 2.20 „
1 „ Cocus futó szőnyeg 90
ctm. széles ... .. 1.— „

1 mtr. Imperial futó szőnyeg 2.20 frt.
1 „ Brüsseli futó szőnyeg 1.— „
1 ablak szövet függöny... .. 1.— „
1 „ csipke függöny ... .. 1.80 „
1 Axminster szőnyeg 3.00 mtr.
hosszu... .. 23.— „

1 Brüssler szőnyeg 3.00 mtr hosszu 9.50 frt.

Nagy választék!

Gyermek-kocsi. Vas-butor.

Nagy választék!

Egy finom selyem atlasz paplan 6.80 frt.

Lópokrócok minden minőség és árban csak

Domán Sándornál

ARAD, Szabadság-tér 17.

Aradi nyomda részvenytársaság könyvnyomdája.